

AZ ALSÓZEMPLÉNI

REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1909. ÉVI ÁPRILIS HÓ 27. ÉS 28-ÁN SÁROSPATAKON
≡≡≡ TARTOTT TAVASZI KÖZGYÜLÉSÉNEK ≡≡≡

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

HÉZSER EMIL
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK, 1909.
NYOMTATTA RADIL KÁROLY A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

AZ ALSÓ-ZEMPLÉNI REF. EGYHÁZMEGYE 1909. ÉV ÁPRILIS HÓ
27 ÉS 28-IK NAPJÁN SÁROSPATAKON TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak Bálint Dezső esperes, Kóczán Miklós egyházmegyei gondnok helyettes elnöklete alatt: Gecsey Péter, Ólbey János, Zitás Bertalan, Máthé Gyula, Horváth János papi, — Meczner András, Debreczeni Bertalan, Miklós Béla, Buza János, Nagy Barna, dr. Kovács Gábor világi tanácsbírák.

Hézszer Emil, Zitás István, Keresztury József papi, — dr. Mitrovics Gyula, Lábos Béla, dr. Vitányi Miklós világi jegyzők.

Maklári Papp Miklós könyv- és levéltáros, dr. Szánthó Elek egyházmegyei ügyész, Gagyi Károly, ifj. Fövenyessy Bertalan, Matusz Mihály tanító képviselők.

Abaházy József, Bacskay Károly, Bartha József, ifj. Bálint Dezső, Besztercei Béla, Czike Ferenc, Csorba Ferenc, Czegez András, Danyi József, Erdélyi József, Farkas Lajos, Fürjész Tamás, Gecse Lajos, Hazay Béla, Horkay Barna, Janka Károly, Karászy Benő, Kenyeressy Árpád, Kertész István, Kiss Miklós, Kovács János, Köröskényi István, Kun Zoltán, Miskolczi Endre, Móricz István, Nagy Károly, Órás Kálmán, Pál Bertalan, Pálóczy József, Pecsénye András, Sallay Sándor, Szánthó István, Székely Imre, Török Andor, Verebélyi József lelkészek, Hidegh József b-kereszturi, Nagy János ujcsanálosi, Bonkó Áron, Borcsik Albert kiskövesdi, Radácsi György sárospataki, Sebeő Gyula tarcali egyházi képviselők. Nagy számban jelentek meg az érdeklődők.

I.

KÖZGYÜLÉSI ÜGYEK.

1. *Bálint Dezső* esperes megható imádságban kérvén egyházmegyénk ügyeinek elintézése végett készséges lélekkel egybesereglett gyűléstagokra a bölcsesség örökforrásának minden jóra segítő kegyelmét,

a gyűlést szívélyes üdvözlő szavakkal megnyitja.

2. Ugyancsak *Bálint Dezső* esperes élénk sajnálatát fejezi ki a felett, hogy *Meczner Béla* szeretve tisztelt egyházmegyei gondnokunk egészségi állapotának kedvezőtlen volta miatt kénytelen volt gyűlésünkről elmaradni, a hivatali korra legidősebb tanácsbirót *Kóczán Miklóst* kéri fel a gondnok helyettesítésére.

Közgyűlésünk bensőképen osztozván az esperessel szeretett gondnokunk elmaradása feletti sajnálkozásában, *Kóczán Miklós* helyettes gondnokot a legteljesebb bizalommal üdvözli.

3. Papi főjegyző a gyűléstagoknak az egyházmegye tisztviselőiből, hivatalos képviselőiből és a megjelenésre kötelezett lelkészeiből összeállított névsorát felolvassván ;

közgyűlés a megjelenteket igazoltaknak mondja ki. Elmaradásukat nem igazolták: *Demjén Kálmán, Szily József* tanító-képviselők ; *Bogárdi Dániel, Csontos Gábor, Igaz József, Kazay Sándor, Sarkadi Nagy Antal, Szilágyi Géza, Szöllösy József, Tóth Ferenc.* Felhívottnak ezen lelkészek, hogy az I. t.-c. 55. §. értelmében alkotott szabályrendeletünk intézkedéseinek megfelelőleg elmaradásukat az esperesi hivatalnál a megállapított határidőn belől igazolják.

4. Az egyházak kiküldött és megbízott képviselői az egyházaiktól nyert meghatalmazó okiratot beadván

ezeknek alapján igazoltattak.

5. Elnöklő esperes amig egyrésztől őszinte részvétét és sajnálatát fejezi ki a felett, hogy közszeretelben álló gondnokunk egészségének gyöngesége miatt nem vehet részt mai gyűlésünk tanácskozásainak vezetésében ; addig más oldalról nemcsak baráti, hanem főként elnöktársi kötelességének ismeri felemlíteni azt az öröndetes eseményt, hogy *Meczner Béla*

gondnokot ismét felkereste a legmagasabb királyi kegy s ennek megnyilatkozásaként Háromszékvármegye főispáni méltóságával tüntette ki.

Egyházmegyei közgyűlés osztatlan együtt-
 érzéssel, a benső ember igaz örömeivel köszönti
 Meczner Bélában a magyar református egyház
 törhetlen és lelkes oszlopemberét; a hazának
 önzetlen hűségü, szabadelvü eszmékért, nagy
 nemzeti gondolatokért megalkuvás nélkül küzdő
 harcosát. E megyénk ugy eme kitüntetésben,
 mint abban, mely által hű szolgálataiban szer-
 zett érdemei örökös főrendi tagsággal jutalmaz-
 tattak — a magyar református egyház megtisz-
 tetését és megbecsülését is látja: lelkesült
 örömmel üdvözli főispáni méltóságában; igaz
 szívből áradó szeretettel kívánja: hogy a ma-
 gyar nemzeti nagy eszmék és gondolatok di-
 adalra vitelében; egyházunk jobb jövődjének
 megalapozási nagy munkálatában az Isten áldó
 és megsegítő kegyelme támogassa fáradozásait
 s mindenek felett pedig adja vissza az Isteni-
 gondviselés régi jó egészségét, hogy kedves
 családja, egyházunk és hazánk sokáig élvezhes-
 sék áldásdús munkásságának eredményeit.

6. Esperes felolvassa az elmúlt esztendőről szóló követ-
 kező jelentését:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

A lefolyt egyházi év véghatáránál megállva, önkénytelenül
 jön ajkaimra a próféta felsohajtása: Idáig segített az Úr! Vajha
 ne volna közöttünk egy is, ki megfeledeknék e szavakról s há-
 lát ne adna a Gondviselésnek azon végtelen szeretete s atyai jó-
 ságáért, amellyel ez éven keresztül is bölcs kormányzással vezette
 egyházunk hajóját, megóvta azt véstől, vihartól s minden nagyobb
 rázkódástól. A leáldozott év egyike volt azoknak, amelyek pró-
 bára tették egyházunk életerejét, életképességét s megmértettünk
 mindannyian, mint a Krisztus küzdő anyaszentegyházának tagjai.
 Vajha könnyüknek ne találtattunk volna.

A legközelebb lefolyt zsinat által hozott, szentesítést nyert s életbeléptetett országos törvényeink nagyban megváltoztatták egyházunk képét, működését. Az új egyházi adózásnak behozatala, a teherviselésnek állami segítséggel való keresztülvitele kétségkívül első lépés amaz evangyéliomi kijelentés megvalósításához: egymásnak terhét hordozzátok s úgy töltsétek be Istennek országát. Ime ezen üdvös intézménynél is mennyi ellentállással s akadállyal kell találkozunk a mai anyagi korbán. A vagyonszármazott egyháztagnak idegenkednek az újabb s talán nagyobb megterheléstől, a szegények zúgolódva hozzák filléreiket az egyház szükségleteire. Nem kívánom én vádolni egyik részt sem, mert hiszen el kell ismernünk, hogy megnehezdedtek az idők felettünk, — de kétségkívül, hogy távol estünk az első pünkössti kereszttyénségtől, — amely kész volt marháinak, vagyonának egymással való megosztásában.

Nagy visszahatást szült egyházainkban az országos közalapnak javára a lélekszám szerinti járulék kivetése s a 2%-os fizetésnek behozatala országos nyugdíjintézetünk részére, — pedig hát legtöbb helyen az elmaradhatlan államsegély mindezeket kártalanítja, visszafizeti.

Nagy sullyal nehezedett egyházainkra az állami közoktatási hatóság azon követelésével, mely szerint az iskolák fejlesztése címén felhívja egyházainkat, mint fentartó testületeket, miszerint a tantermeiket mintaszerűen, ugyszólván fényesen rendezzék be. Tanítóink legnagyobb részben fizetéskiegészítésben, korpótlékban részesülnek az állam pénztárából s eme jótétemény elvonásával fenyegetnek bennünket, ha tulköveteléseiknek eleget nem teszünk, nem csoda, ha szegénységgel küzdő egyházaink a kényszer hatása alatt az iskola államosításában keresnek menekülést. Ettől óvjon meg bennünket Isten s hiveink józanabb gondolkodása. — Nem zárkózom én el s nem vonom kétségbe az államosítás jogosultságát, ha az országosan, általánosságban hajtatik keresztül, — a midőn aztán a vallásos nevelés papjaink kezébe tétetnék le s a cura pastoralisnak legfőbb feladatát képeznék, — de addig nagyon meg kell válogatnunk, óvatosnak kell lennünk, hol fogadjuk el az állam kínáló kezét, különösen most, midőn a klerikalizmus fenyegetőleg áll velünk szemben s soha sem fejtett ki erősebb s furfangosabb tevékenységet a protestantizmus meggyengítésére, megsemmisítésére, mint ma.

Mindezek dacára nincs okunk az aggodalmaskodásra egyházunk jövője miatt. Hiveink hithűsége, egyházunkhoz való ragasz-

kodása oly mély gyökeret vert a szívekben, hogy azt megingatni, kiirtani nincs elég ereje kicsinyes külső körülményeknek s aztán örömmel jelezhetem rövid egy évi tapasztalatom után is, hogy egyházmegyénk papsága hivatása magaslatán áll majdnem kivétel nélkül s mint őrállók áldozattal is készek volnának megvédeni egyházukat külső s belső káros befolyásoktól.

Megnyugvásunkra szolgálhat az is, hogy egy pár hely kivételével az áldásos viszony megvan a lelkész s hívei között s közös erővel, egyeféréssel munkálják s szolgálják egyházunk érdekeit.

A legfontosabb esemény, mely az 1908. évhez van fűződve egyházunk történetében, az államsegélyezés igénybevételével az adócsökkenés ügye. Harminckét egyház nyújtotta be idáig ily irányu kérvényét s ezek közül 9 már a múlt, vagyis 1908. évre is részesült a felsőbb hatóságilag megállapított összegű segélyben. Nagy jótétemény mindenestre, különösen szegénységgel s a rendkívüli megterheltségével küzdő hiveinkre. Adja Isten, lássék meg jótékony haszna egyházaink külső-belső életén.

A papok helyzetén is segíteni óhajt a magas államkormány s nem zárkózik el előle, hogy a már élvezett kongrua 2400 kor. fizetés kiterjesztésig emeltessék. Ennek megvalósítása a hosszú idők kérdése, az azonban nincs kizárva, hogy a korpótlék behozatalával ezen kérdés is kedvező megoldást nyer már a közeljövőben. Ebben az irányban kellene nemcsak megmozdulni, de nagyobb tevékenységet fejteni ki egyházi testületeinknek, siettetni annak megvalósulását.

Szokatlan egyházmegyénk életében, hogy egy év leforgása alatt halálozás s elköltözés által 9 lelkészi állás üresedjék meg. A helyek újra be vannak töltve h.-németii kivételével, hol a választást kortézia s alaki hibák miatt meg kellett semmisítenünk. Hasonlag Legyesbényén is, de ott már megtörtént az újabb meghívás utjáni választás. A hernádnémetii még mindig bírói eljárás alatt áll.

Kegyeletes kötelességet kívánok teljesíteni, midőn megemlékezem egy pár halálesetről. — Buda János nyugalomba vonult lelkésztársunk pár hóval ezelőtt menyeeivel cserélte fel rideg földi életét. — Érzékenyen érintette mindnyájunk szívét a közszeretetének, becsülésnek örvendett barátunk Vitányi Bertalan hosszas szenvedés után bekövetkezett, — de mégis váratlan halála. Előkelő helyet foglalt el társasasztalunknál. Főjegyzője, ügyésze s megválasztott tanácsbirája volt megyénknek. Ezenkívül is számos

érdemei teszik őt feledhetetlenné. — Jegyzőkönyvileg örökítsük meg emléküket. Legyen síri álmuk békés, zavartalan!

Áttérek az egyházlátogatási jegyzőkönyvekből összeállított jelentésemre.

Az istenitisztelek ünnep- és vasárnapokon pontosan megtartatnak; a mikor a lelkészek lelkiismerettel végzik szent kötelességüket, úgy, hogy e tekintetben panasz egy egyházban sem emeltetett. A leányegyházakban részint az anyaegyház lelkészei, részint az előkönyörgők szolgálnak. — Felhivom lelkésztársaimat, a kik igénybeveszik a tanítók — előkönyörgők szolgálatát, hogy az elmondandó egyházi beszédet, törvényeink értelmében esetről-esetre jelöljék ki, — mit az illetők értelmesen felolvasni tartoznak a hallgatóság előtt. A beemlezés-, könyvnelküli elmondásra nem kötelezhetők. — A hivek kellő buzgósággal látogatják a közistenitiszteleket, kivéven Bodroghalászt és Lukát; az előbbieket Sárospatakon piacolnak s innen a mi templomunkat keresik fel; az utóbbiak templomkerülésének sajnálatos s mélyreható oka van. Mindent el kell követnünk, hogy elvégre-valahára vége vessék a lukai egyházban a naponkint fokozódó áldatlan s mindinkább veszélyesebbé válható állapotnak. — Hétköznapi istenitisztelek a legtöbb helyen csak időszakonként tartatnak, télben, bűnbánati héten stb. Kivánatos volna, hogy a m. egyházmegye kötelezőleg mondaná ki a hétköznapi, reggeli istenitisztelek megtartását. — Ma, midőn az államsegély igénybevételével fizetve van az egyház szolgálja is, nem ok, hogy harangozónk nincs. S vegyük, hogy a templomban egy lélek sem jelenik meg, mezeinken a verejtékes munkában fáradozó hiveink meghallják a harang hívó szavát s legalább egy Isten segíts felsóhajtásban emelik sziveiket az egek urához.

Az urvacsora minden anyaegyházban 6-szor szolgáltatik ki évenként s a hivek szép számmal részesülnek a kegyelem jegyében, különösen sátoros ünnepeink alkalmával.

A konfirmációt mindenütt a lelkész végzi ünnepélyes szer-tartás keretében a templomban, — az iskolai év bezárását követő vasárnapon. Emléklapot nem minden s emlékkönyvet még kevesebb helyen kapnak a növendékek. Az emléklap kiosztását — a mely bizonyítványképen is szolgál, kérem kötelezővé tenni. A konfirmáltaknak előkészítését is legtöbb helyen a lelkész teljesíti.

Felnőtt ifjaink nyári vasárnapokon csak Cigándon, Megyaszón, Sajókesznyétenben, Sajóhídvégen, Hernádnémetiben, Hernádkakon, Taktaszadán, Mezőzomboron, Bájdon részesülnek oktatásban.

A házasulandók a hirdetés alól sok alkalommal felmentetik magukat; az egyházi megáldást azonban kivétel nélkül igénybe veszik az esküt letevők. Vegyes házasságoknál a születendő gyermekek vallására nézve megegyezés történt 52 esetben, még pedig 22 kárunkra, 30 javunkra. — Fogadják a buzgólkodó lelkész urak az egyházmegeye elismerését!

Egyházunkat elhagyta 16, hozzánk jött 8.

Vasárnapi munkaszünetre vonatkozó egyházi, polgári törvényeinket megrontják a lukaiak, hol a hivek a szent napon is végeznek mezei munkát.

Felekezeti sérelem követtetett el Sajóhidvégen és Perbenyiken. Az előbbi helyen dobszóval adták tudtára a község lakosainak, hogy aug. 20-án Szentistván napon felekezeti különbség nélkül — dolgozni ne merészeljen. A második helyen pedig az állami iskolában a tanítás minden kath. ünnep alkalmával szünetel. Mindkét helyről a lelkészek tettek nálam jelentést.

A temetőt halottak estéjén kivilágítják B.-Olasziban, Bodroghalászon. Szembetűnő ez elharapódzott szokás ez utóbbi helyen, hol vegyes házasságban élők nincsenek s az egész falu református.

A temető sok helyen kellő gondozásban részesül.

Legtöbb egyházban nincs segélyre, alamizsnára szorult egyén. Tállya, Tarcál, Sárospatak szegények házat tart fenn. Ez utóbbi helyen 4 előregedett s tehetetlenedett nő részesül lakás, fűtés, élelmezési jótéteményben, tehát teljes ellátásban. Mádon minden évben 150 korona osztatik ki felekezetünk szegényei között.

Lelkészeink az általuk temetett halottakat mindenütt kikisérik a temetőbe.

Egyházi énekkar van Erdőbényén, Tokajban, Erdőhorvátiban, Liszkán, Vámosujfalán, Sárospatakon, Cigándon, Ricsén, Lácán, Sajóhidvégen, Tállyán, Golopon, Szerencsen, Tarcalon, Tiszaladányban, hol az egylet pár héttel ezelőtt ülte meg 50 éves fennállásának örömnepét. Adja Isten: érje meg a 100-at is. — Olvasóköri van Karcsán, Tiszolcon. Nőegylet van Sárospatakon és Tállyán, melyeknek jótékonyágát áldásosan érzi egyházunk sok szegénye.

A keresztyéni munkásszeretnek is számos példájával találkozunk a múlt évről bejelentett, Isten előtt kedves adakozásban. Legtöbb helyen az urasztalához a kenyér és bort hiveink szolgáltatják. Tolcsva hivei egy harangra 255'66 kor. szedtek össze. Vissnak, az Amerikába vándorolt hitfelek temploma kerítésére 700

koronát küldtek. — Erdőhorvátiban Biró Lidia egy értékes urasztali kendőt ajándékozott. — Vámosujfalán a maroknyi nép szép összeget ajánlott fel templomépitésre. — Karádon az úrbéres gazdaközönség paplak s egyéb melléképítkezésekre 9400 koronát ajánlott fel. — Déri István 1000 koronát orgonára. — Ugyancsak az idevaló körjegyző jelentette nálam: miszerint gróf Mailáth József 2000 koronát ajándékozott az egyháznak, de erről még nincs hivatalos értesülésem. — Cigándon az egyházi célokra tett adakozás összege 2762 kor. — Ricsén egyesek 99 kor. s 4 db urasztali terítőt ajándékoztak. — Nagy- és Kisrosvályon Isten dicsőségére befolyt 72 kor. Orgonaalapra 151 kor. Közmunkát teljesítettek 500 kor. értékben s magukra vállalták az egyház földjeinek munkálatát is. — Kistárkány Isten dicsőségére 251 kor., kenyér és bort urvacsorához 60 kor. értékben. — Agcsernő Isten dicsőségére 50 k., kenyér, bor 40 k. — Örös Isten dicsőségére 53 k. Páczin ugyanezen címen 165 kor. Szabó András a maga s elhunyt neje részéről 2000 kor., mely kamatozás végett a sáros-pataki takarékpénztárban lett elhelyezve. — Karcsa ugyancsak egyházi célokra 95 kor. szerzett be hivei között. Itt említem meg: miszerint az adakozásáról közismert lelkészársunk Gecsey Péter a karcsai történeti nevezetességű templomban elhelyezendő orgonára 100 s ugyane célra dr. Kérészy Sándor 50 kor. adományozott. Karosi hívek Isten dicsősége címen 62 k. raktak össze. — Kesznyéten fényes, mintegy 80,000 koronába került temploma ugyancsak a hívek áldozatkészségének beszélő bizonyága. — Mádon Deréky Gyuláné báró Györfly Róza sajátkezüleg himzett urasztali terítőt 100 kor. értékkel. Mudrák Mihály épületfát 50 k., Szabó István, Márkus János, Szilágyi Sámuel 1—1 ingyen fuvart. Kisebb adományokat többen. Új szőlőültetés 725 kor. — Sajóhidvégen özv. Kiss Jánosné 100 kor. adományozott az egyház céljaira. — Hernádnémetiben Ináncsi Lajos 20 koronát adott az orgonaalaphoz. — Hernádkakban Groszman Márton 10, Krupla Károly 20 Fekete János 10, Juhász József 20, Krupla Samu 20 koronát adományoztak az egyháznak Isten dicsőségére, özv. Sisáry Gyuláné úrnő pedig az urasztalát látja el állandóan kenyérral és borral. — Gesztelyben Koczán Miklós nagybirtokos s tanácsbíránk szolgáltatja a kenyeret és bort a szent vacsorához s azonkívül 60 koronát a tanítói lakbér kiegyenlítésére. Olajos Pál, az egyház eltávozott lelkésze pedig egy 150 korona értékű urasztali kehelylyel is megörökítette emlékét. — T.-Harkányban a hívek kenyeret, bort az urvacsorához. A confirmándusok 13 k. 80 f. — Takta-

szadán a község pénztára 20 koronát adott iskolai könyvekre; Isten dicsőségére pedig Czingula Tamásné 10, Kánya János 3, Zsamba Gyuláné 3 koronát. — Tállyán az egyház részére N. N. 100 k. — Ondon özv. Tóth Károlyné egy márvány urasztalt s ahoz két alpakha tányért adományozott az egyháznak 250 kor. értékben — s ugyanitt RácZ Endre a tanítói lakot festette ki 50 k. költséggel. — A sárospataki egyház hivei több irányban gyakoroltak jótékonyt. Az egyháznak egykori szülöttje: néhai Farakas Imre munkácsi uradalmi tiszt végrendeletileg 100 kor. hagyományozott. — Tarcalon az egyház hivei önkéntes adakozásból 13000 koronás iskolát építettek (ez a tény állítólag még a hivatalos helyen felemlítve nem volt). — Taktakenézen az urasztala s szószékre egy terítőt vettek a nők 192 kor. költséggel.

Ime ezekben s ennyiben nyilatkozott meg az 1908. évben is hiveink egyházuk iránti önkéntes áldozatkészsége, szeretete. — A jókedvű adakozót szereti az Úr. — Szeresse s áldja is meg a mieinket is!

Az egyháztanács mindenütt szabályszerűen van szervezve.

Az egyház értékes tárgyai, — urasztali edények, terítők, kötelezvények, szerződések mindenütt a parochián elhelyezett ládákban, vasszekrényekben vannak, a lelkész és gondnok kettős felelőselete és felelőssége alatt.

Az egyháztanács, közgyűlés (jegy.) határozatai jegyzőkönyvetnek, hitelesítettnek. — A püspöki, esperesi rendeletek, felhívások, körözüvények az e célra használt közös könyvbe vezetettek. A parokhiális könyvtár tartozéka mindenütt törzskönyvelve.

A presbiterek szabályszerűen hivatnak meg a gyűlésekre, hiven teljesítik köteleységüket, szép példával járnak a hivek előtt s segítségükre vannak a lelkészeknek egyházépítő munkájukban. Szomorú dolog, hogy itt is vannak kivételek. Lukáról panaszba emelik, hogy 3 presbiter egyáltalán s tüntetőleg nem jár gyűlésbe. Ez fegyelmi vétség s felhivom a lelkészt, hogy említett 3 egyháztanácsos ellen tegye meg a legrövidebb idő alatt a jelentést.

Vagyonleltár minden egyházban van, mit az egyházlátogatóság megnézett, ellenjegyzett. A rovatos ívek több helyen hiányzanak; minek oka az is, hogy a szükséges ívek elfogytak. Miután azonban ezek újranomattak: jövőre beszerezhetők lesznek az esperesi hivatalnál.

A gondnoki számadások mindenütt rendben találtattak. A másod eredeti példányok átadattak a számvevőségeknek.

Az anyakönyvek majd minden egyházban pontosan vezetnek. Pár helyen azonban következő intézkedés elrendelését kérem: — Lukán rongyos, vonalozatlan az anyakönyv. Új szerzendő be s bemutatandó az esperesnek még ez év folyamán, a régi bekötendő. — Hasonlóan Tiszakarádon, hol az anyakönyv szintén nem az elfogadott ivekből van összeállítva. Így szintén Semjénben is.

Posta, iktatókönyv néhány egyházban hiányzik, köteleztesse nek a lelkészek azok azonnali beszerzésére.

Az egyházi épületek a legtöbb helyen jó karban vannak. Néhány egyházban azonban sürgős intézkedés vált szükségessé; Horvátiban a paplak vár javításra, a hivek ígéretet tettek, hogy a templomépítéskor rendbeszedik. Kenézlőn az épületek csekély értékben vannak tűzkár ellen biztosítva. Kérem a nt. Egyházmegyét, küldjön ide valakit az új értékelésre. — Ez az eset Tolcsván is. Lukán a paróchia lakhatatlan, összeomló félen van. A hivek komolyan még csak gondolni sem akarnak az építkezésre, dacára többszöri felhívásom s fenyegetésemnek. Kérem a szigorú intézkedést. — Legyesbényén az istálló fedele teljesen rossz, újrasedendő az egész épület. — Mádon a konyha, előszoba még mindig földes; a templom nagyon avult. — Ardón a tanítói lak szükséges bővítését megígérte az egyháztanács. — Nagykövesden eddig lelkésztanítóság volt. Ezt az állapotot azonban az állam nem tűri. Okvetlenül szervezni kell a külön álló iskolát s papságot. Mert így sem egyik, sem másik. A jelenlegi kétlaki épület jó lesz iskolának, a paplak pedig valahol a templom közelében volna elhelyezendő. A hiveknél megvolna a jóakarát, de az a baj, hogy néhány ezer koronányi pénzecskejük egyeseknél van kölcsönképen kihelyezve s ennek befizetésétől idegenkednek. Kívánatos az építkezés szorgalmazása, mert addig rendes papjuk s tanítójuk nem lehet. Ne hanyagoljuk el e jóra való kis gyülekezetet. — Kiskövesden az iskola építését szorgalmazza a tanfelügyelőség is.

Kérem a nt. Egyházmegye intézkedését az építkezésekre vonatkozó jelentésemre.

A legtöbb egyháznak van ingatlan vagyona bérbe adva, — s csak kevés kezeli házilag, amely pedig szép összeggel nevelné az egyház pénztárát. Lukán maguk a hivek, még mindig perelik az egyház tulajdonát képező földbirtokot.

A behivatalnokok fizetése nagyrésztben künt van Tárkányban, Szomotoron, Lukán, — a honnan ily irányban vettem jelen-

tést, azonnal intézkedtem s a főszolgabírósgot kértem fel a hátralékok behajtására. Szomotorral még ily módon sem lehet boldogulni, mert a gondnok, presbiterek megtagadják a hátralék kimutatás aláírását. Különbén ez az egyház a tönk szélén áll, — anyagilag s talán erkölcsileg is. Nincsen közöttük csak egy is — az írás szavai szerint — ki igaznak találtatnék, ki szívéen viselné az egyház érdekét. Nem érdemli meg az egyházmegye jóakarátát, támogatását. Az egyházmegye bölcsessége találjon utat-módot, hogy ezek a tarthatatlan állapotok megszüntessenek. — Szigoru intézkedést kérek.

Tőkepénze legtöbb egyháznak van, leginkább takarékpénztárban kezelve. Tárkányban 5000 kor., Tarcalon 17000 korona van az egyház hiveinél elhelyezve. Ez utóbbinál a kamat befolyik évről-évre az utolsó fillérig. Bodrogkereszturon a tőkepénz szintén az egyeseknél van, de nincs teljesen biztosítva. — Kérem a nt. Egyházmegyét, rendeletileg utasítsák az egyházlátogatóságot, hogy a tőkepénzek kimutatását, váltókat, kötvényeket tételről-tételre átnézzék, megvizsgálják, aláírják, a hol mulasztást, szabálytalanságot látnak, jegyzőkönyvileg tegyenek jelentést, esetleg azonnal intézkedjenek.

Tetemes adóssága van a következő egyházaknak. Viss: 10000, Cigándnak 24000, Semjénnek 27000, Karcsának 8400 kor. normális kamat mellett, kivéven Karcsát, hol a s. a. ujhelyi pénzüintézetnek 9°/₁₀-ot fizetnek. Ez nem engedhető meg. — Fenti adósságok a nagymérvű építkezésekből származnak.

A költségvetést a legtöbb egyház beadta. — Egyöntetőség okáért kívánatos volna ívek nyomtatása.

Az utalványozás kevés helyen van a rendelet szerint keresztülvive. Nehézkes dolog is. Elég, ha a nagyobb összegeknél ir alá pap és gondnok, — azonban az szükséges, hogy a számadás előtt mindkettő aláírásával el legyenek látva az utalványozások, — vagyis pótolassék.

A pénztárvizsgálat sem történt meg mindenütt az utasítás szerint. Pedig ez elmaradhatlan. A pénztári maradvány mindég összevethető az újév bevételei és kiadásaiival. Különbén egyházlátogatási intézményünk illuzóriussá lesz s elveszti jelentőségét.

Kincstári adó nincs fizetve Szomotoron, Kisvárkonyban, Bodrogkereszturon. Erdőbényén fizetetlen a tanítói nyugdíj s 30 filléres adó. — Bodrogolaszi felveti a kérdést, ki fizesse az ártéri adót: pap-e vagy egyház? Eddig az egyház fizette. E kérdés

felvetése indokolva nincs. Kérjük a felvilágosítást s az tán az ügyészi véleményt.

Segélyt a közelmúltban a következő egyházak kaptak: Berecki két izben 150 kor. Szomotor s.-ujhelyi adósságai törlesztésére a segélyosztó bizottságtól 1400, — a konventtől 1200 koronát. Kiskövesd adósságra 200, Bacska 1885-től 840 k. építkezésre. Taktakenéz domestikából 200, egyházmegyétől 120 koronát építkezésre. Mezőzombor legközelebb a Szondy-Kenessey 400 koronát a paplak rendbeszedésére. Tarcal a közalaphból 200 koronát építkezésre, a domestikából: Monok 3 izben egyszerismindenkori segélyt 100—100—300 kor. építkezésre. Mád tőkesegélyt 1867 k. építkezésre, amely fel nem használtatott s ma már kamatjával együtt 2233·40 kor. Karcsa két izben részesült segélyben, mennyiség jelezve nincs. Erdőhorváti 5 izben a domestikából 620 k. építkezésre. Viss 4 izben különféle segélyeket 970 kor. építkezésre s ugyancsak 2000 kor. tőkesegélyt. Bodroghalász egyszer s mindenkori segélyt 400 kor. építkezésre. Erdőbénye a tűzvész utáni építkezésre egysz. s mind. 1200 kor.

Négy egyházunk van perben, részint mint felperes, részint mint alperes, egyesek a községgel, Tarcal, Legyesbénye, Berzék és Luka. A per tárgyai ismeretesek. Biróság előtt folynak. Mindenestre szükséges, hogy mindnégy esetben ügyészünkkel képviseltessük magunkat.

Az 1908. évben eszközölt építkezések s javítások a következők: Nagygéres templomát ujjitotta 14000 k. Vajdácaska új iskolát építtetett 7528 k. Kisvárkány istállót 2000 k. Agárd 2 harang 4000 k. Leányvásár isk. építt., javított 2400 k. Ladány paplak s iskola tatarozására 239 k. Báj iskola s paplak javításra 280 k. Taktakenéz lelkészlakot építtet 6400 k. Prügy istállóra 2200 k. Zombor paplakjavításra 279 k. Tarcal egyh. épületek javítása s egy iskolaházra 1500 k. Golop javításokra 487 k. Tállya épület javításra 160 kor. Taktaszada iskoláját alakíttatta át 4000 korona költséggel. Kisdobsza a parochiális épületeket fedette cseréppel 400 k. Hernádnémeti 4000 koronás orgonát állíttatott. Berzék kicsiny iskoláját alakíttatta át 700 k. költséggel. Sajókesznyéten a paróchiát javíttatta s új templomot építtetett 71000 kor. Tiszaluc ismét egy új iskolát 20000 k. Karos épületjavításokat eszközöit 137 k. Karcsa szintén 2000 koronával. Pácín a tanítói lakra fordított 180 kor. Örös javításokra 314 kor. Rozvány hasonlólag 304 kor. Laca 528 kor. Semjén teljesen új iskolát emelt 13460 k. Ricse javításokra 240, Luka templom s iskola tatarozásaira 1050

kor. Sárospatak iskolák, bérházak, paplak javítására 1600 kor. — Vámosujfalu hasonló célra 120. Kenézlő 710. Liszka villám általa megrongált templomára 4237 k. Erdőhorváti halaszthatlan javításokra 90 k. Viss 72 k. Tolcsva 350 k. Bodroghalász iskolára 200, Bodrogkeresztur a parochia rendbeszedésére 486 koronát. Erdőbénye 86, Tokaj iskolajavításra 407 kor. A lényegesebb építkezési kiadások összege 177457 kor.

Kéréssel, panaszszal a következő egyházak járulnak egyházmegyénkhez. Kistárkány hűtlen pénzkezeléssel vádolja Gönczi István volt gondnokot. Az egyháztanácsnak már ideig is meg kellett volna indíttatni a fegyelmi eljárást a hűtlen sáfár ellen. — Taktakenéz, Ond, Kisdobsza bárhonnán segélyt kér. Tarczal panaszba emeli, hogy az igazságtalan domesztikai kivetés elleni felebbezését, minden indokolás nélkül visszavetették. E kérdés megérdemli, hogy már csak elvi szempontból is tanácskozásunk tárgyává tegyük. — Hernádnémeti, Legyesbényéről a lelkészválasztás okozta pártoskodás s békéltelenségről tesznek jelentést. Azt hiszem s úgy tudom, hogy ez utóbbi helyen a józan gondolkodás lecsendesítette a kedélyeket, majd csak medrébe térnek a h.-németii hullámok is. — Lukán sok a baj. Kérik a papi földek rendezését. Azt hiszem, ezek képezik a per tárgyát is. A bírói eljárásnak utjába nem állhatunk, megbizhatjuk azonban ügyészsünetet, kísérje figyelemmel s a hol szükséges: tegye meg a kellő intézkedést. — Bodroghalász iskoláját államosíttatni szeretné. Semmi értelme, miután a tisztán református lakosság ugyis maga tartaná fel az iskolát a köteles 5%-os isk. adóból. Elvárjuk az egyház józan gondolkozású tagjaitól, nem vetnek árnyékot régi tisztességükre s lemondanak e hiú reményükről. — A volt b.-kereszturi lelkész Hubay József 250 koronát vitt el az egyház pénztárából, — nemkülönben a lelkészi fizetésből is felszedett jó összeget, mely már őt nem illette. Meg kell kísértenünk ezek visszatérítését, nehogy az egyház s új lelkész károsodjék.

Egyházmegyénk pénzvagyona s terhe a következő: Bevétel 1908. évben 270133 kor. 89 fillér, kiadás 227621 kor. 85 fill. maradvány 42512 kor. 04 fill. Tőkepénze 119175 k. 13 f., alapítványi vagyona 128680., — összesen 247855 kor. 63 f. — Adóssága 215890.18 k. — Építkezésekre fordítottatott az 1908. évben 177457 kor. Magtári vagyona pénzben 9226 kor. 20 f., terményben 1319 mm. ; pénzben á 16 kor. 21004 kor., a két összeg 30230 k. 20 f.

Az egyházközség iskolai ügyeire vonatkozó részletes jelentés a tanügyi bizottság feladata leendő legközelebb tartandó ügyneve-

zett őszi közgyűlésünkön. Legyen elég nekem a következőkkel beszámolnom.

Iskoláink elvannak látva okleveles tanítókkal, alig van egy pár hely, a hol még el kell néznünk, hogy lelkészeink vezessék az iskolát. — A mulasztások száma mindinkább szűnik a mindennapi növendékeknél s az ismétlődő iskoláztatás is nagyobb lendületet vett. — A kerület által kiadott tankönyvekkel mindenütt elvannak látva a gyermekek. — A tantermek taneszközökkel való ellátásán is fáradozik az egyházi előljáróság s lehetőleg beszereztek a miniszterium által is megkívántató rovatos íveket. Nyáron át a gyermekek mindenütt felvezettetnek a templomba, — tanyai, községi, állami iskolákban a lelkészek részéről nyernék vallásos oktatást. Az iskolamulasztók névjegyzékét mindenütt beterjesztik a tanítók az iskolaszék elnökének s a polgári hatóságnak, de ez utóbbi több helyen nem tesz elegett kötelezettségének. — Faiskola csak pár helyen van s felel meg hívatásának, a legtöbb egyház a község kezelésébe bocsátotta át. — Kézimunka oktatásban néhány helyen részesülnek a növendékek; mint például Tokajban, Tiszaladányban kosár-, Golopon szalmafonásban. Sárospatakon a tanítónők, Erdőbényén a buzgó lelkésznő már 3 éven saját lakásán tanítják a leánynövendékeket a kézimunkára.

Az egyházközségek statisztikai adatai nagyrészen megtalálhatók névkönyvünkben. — Örömmel jelezhetem, miszerint híveink közt nem akadt egy sem, ki a maga vagy övéi részére egyházi szertartást igénybe ne vette volna. — Az egyházak vagyoni állásáról, illetőleg annak összegéről fentebb számoltam be.

Elő kell még terjesztenem azon ügyeket, melyeknek közgyűlésünkön leendő tárgyalását, az egyházlátogatóság által kéri az egyes egyházak.

Nagygéres, Vámosujfalu tökesegély kérvényének sorsa felett aggodalmaskodik, mit még 1907-ben beadott. Erre nézve felvilágosítás s némi megnyugtató: A mélt. konvent még a múlt hóban visszaküldte a kérvényeket, hogy azokat az egyházmegyék újra bírálják el, az összegeket 40—45 százalékkal redukálják s hozzák arányba a testvér egyházkerületek által kért s kilátásba helyezett segélyösszegekkel. E tárgyban a főt. Püspök úr esperesi konferenciát hívott össze, melynek megállapodása Alsözemplénre nézve a következő. I-ső helyen lett ajánlva Vámosujfalu 6000, Semjén 6000, Bodrogolaszi 4000, Nagygéres 5000. II-ik helyen Nagyrozvágy 1200, Tiszaladány 2000, Kiskövesd 4000 s végre Ricse 3000 koronára. E kérvények a legközelebbi konventen vég-

leg le lesznek tárgyalva s hiszem, hogy fenti összegeket nem fogják még lejjebb szállítani.

Nagykövesd kéri a nagytiszteletű egyházmegyét a paróchia megépítésénél legyen segítségére, tanácsával intézkedésével.

Kistárkány Gönczi István volt hűtlen gondnoka ellen megtorló intézkedést kér.

Zemplénagárdi lelkész Leányvár gondozásáért kér 300 kor. fizetést megállapítani.

Szomotoron a bíró felhatalmazására a temető fáit kivágták a község lakosai s elosztották maguk közt. Vizsgálatot kérnek.

Perbenyiken az állami iskolában még mindig nincs ref. vallásu tanító s mint ímént említettem, az iskola a kath. ünnepek alkalmával szünetel.

Tiszaúcon Sélley András 40 éves tanítósága jubileumát fényesen megünnepelték. Emlékezzünk meg róla mi is.

Luka panaszképen említi: miszerint a karosiak nem akarnak részt venni a parochia építésének terhében. Az egyházmegyéhez fordulnak: állapítaná meg közöttük az arányt nemcsak a jogok, hanem a kötelezettségre is.

Láca megyei küldöttséget kér, mely megállapítaná, hova s hogyan építtessék a parochia? A hivek nem tudnak egyhangú megállapodásra jutni. Az örhegynek Lácához való csatolásánál semmi akadály.

Cigándon özv. Páricsi Józsefné még jogot formál néhány hold föld használatához.

Sárán a tanító hátralékban van állami adójával.

Olasziban az iskolai épület, templom rozzant pusztuló állapotban van, a sürgős javítás elodázhatatlan.

Bodroghalászon (az iskolaépület rossz, felszeretlen) hasonlóan s talán éppen ezért foglalkoznak a hivek szívesen az államosítás gondolatával.

Ime ezekben kívántam beszámolni egyházmegyénk állapotáról. A nt. közgyűlés bölcsességére bízom, miket vesz tudomásul s miket kíván tanácskozás tárgyává tenni?

Hátra volna még, hogy számot adjak arról is, miként jártam el megbízatásomban s mint hű sáfár állhatok-e meg a nt. egyházmegye színe előtt? Ám legyenek, de kérem még a lefolyt évre kiméletes bírám. Én nyugodtan számolok lelkiismeretemmel. A mit emberileg gyenge erőmmel s tehetségemmel megtenni képes voltam, megtettem. Egyházi, állami hatóságok felhívásának teljes készséggel tettem eleget. E. megyénk érdekét szem előtt

tartva lelkiismerettel kívántam mindenütt képviselni. Egyházaink, lelkésztársaim, a tanítóóság, sőt egyes hiveinknek fontosabb, jelentéktelenebb, kisebb-nagyobb, ügyes-bajos dolgaiban készséggel voltam szolgálatára. Hogy ez nem csekély dolog, arról bizonyosságot tesz postakönyvem, mely jul. 1-től, tehát 10 hónap lefolyása alatt 2738 számot mutat, amely összegből ha levonjuk a 980 sokszorosított u. n. körlevelet, még mindig marad a teherlapon 1758. — Nem panaszképen hozom én ezt fel, csak documentálni akarom, hogy rendkívüli az a bürokratismus, mely egyházi életünkre is oly bénítólag hat. Az iroasztalhoz köti az esperest is, a kinek pedig az lenne a hivatása, hogy mennél gyakrabban látogassa meg egyházait, érintkezzék a hivekkel s lehetőleg személyesen is részt vegyen a felmerült ügyek intézésében.

De nem kívánom tovább nyújtani jelentésemet, a tárgyalás folyamán ugyanis előkerül minden, miről be kellene számolnom.

Nt. egyházmegyei közgyűlés! Majdnem egy éve immár, hogy viselem e bizalmi állást. Miként feleltem meg e bizalomnak, nem az én feladatom megítélni. — Lelkiismeretemmel leszámoltam s nyugodtnak érzem magamat. — Jóságos Istenem segédelmével teljes odaadással kívántam szolgálni. Ismételten mondom: nekem az én terhem könnyű, igám gyönyörűség. Utolsónak érzem magamat, szolgálatjukra állok mindnyájuknak.

Magamat szeretetükbe, bizalmukba ajánlom. A tanácskozást megnyitom.

A felolvasott jelentés ékesen szóló bizonyossága egyrészt egyházi külső és belső életünk fokozatos és örvendetes fejlődésének, erősödésének, az egyház tagok dicséretre méltó buzgalmának és nagy áldozatkészségének, a hitélet ébrentartásának, de bizonyossága másrészt az esperes mindenre kiterjedő munkás figyelmének és épen azért elismeréssel és köszönettel veszi azt a közgyűlés tudomásul.

Keresztúri József.

Egyházmegyei közgyűlésünk a letűnt év legnagyobb veszteségének tekinti id. Keresztúri

József esperes elhunytát s a fájdalmas haláletetet mély részvétellel iktatja jegyzőkönyvébe. id. Keresztúri József egyházmegyénk közvéleménye szerint a munkabírásnak s kötelesség érzetnek olyan kimagasló alakja volt, a ki tudásának, képességeinek egész tárházát egyházmegyénk anyagi és szellemi ügyei elébb vitelének érdekébe áldozta fel; a ki szívének-lelkének teljes bensőségével tapadt anyaszentegyházunk igazságaihoz s egy egész hosszú élet öntudatos munkájával és naponkénti áldozataival igazolta, hogy neki a mi kálvinista egyházunk szolgálata gyönyörűséges teher s annak oltárán apránként áldozni fel a testi szervezetnek és a lelki tulajdonoknak Istentől nyert talentumait, édes kötelesség. Mindenütt ott volt, a hol egyházunk sorsa a komolyabb érdeklődőket figyelésre, örködésre, munkára szólítja fel, 1896. év elején az egyházmegye esperesévé választatván, — bár életnapja ekkor már alkony felé hajlóra állott — teljes munkabírással vette kezébe egyházmegyénk vezetésének kormánypalcáját s szigorú kötelesség érzetével, s egyházaink igazaihoz való törekvően ragaszkodásával, elderült kedélyéből kifolyó érütközési modorának kellemetességével csakhamar megnyerte az általános rokonszenvet. Visszapillantva most a hosszú, becsületes, jóra való munkában töltött életre egyházmegyénk hálatelt szívvel ismeri el, hogy id. Keresztúri József élete áldás volt egyházainkra, halála pedig érzékeny veszteség s a mikor meleg részvétellel emlékezik meg elhunytáról, áldást kíván nyugvó poraira.

7. Esperes meleg szavakban emlékezett meg jelentésében *Vitányi Bertalan* egyházmegyei ügyész elhunytáról, de egyszerűen felhívja a közgyűlést arra, hogy emlékezetét jegyzőkönyvünkben külön is örökítsük meg.

Egyházmegyei közgyűlésünk a legmélyebb sajnálkozással és részvétellel értesül Vitányi Bertalan egyházmegyei ügyész elhunytáról, a ki bár egy idő óta magában hordozza a testi hervadásnak meg-megújuló töviseit, mégis váratlan halála mélységes bánatot borít mindazokra, a kiket baráti és családi kötelék öszinte, tiszta és mély érzésekkel fűzött nemes egyéniségéhez, de határozott veszteség az ő elhunytja az egyházmegyei tiszlikarra és az egyházmegyére nézve is, vesztesége ő azon értékes szellemi és erkölcsi javaknak is, melyeknek szolgálata, gondozása és gyarapítása az ő kimagasló tehetségeire és munkabíró szorgalmára még sokáig vélt számítani.

A jó ember, jó családfő, szilárd jellemű, egyszerű, szíves közvetlen modoru, puritán kálvinista emlékezete legyen közöttünk áldott!

8. Esperes részvétellel jelenti, hogy Buda János nyugalomba vonult lelkészársunk rövid szenvedés után meghalt.

Közgyűlésünk az elhunytban a szigorú kötelesség tudású, szorgalomban, munkásságban fáradhatlan tevékenységű lelkészt és embert; az önmegtágadás, igénytelenség, takarékoság nem mindennapi példáját ismerte s gyászolja s emléket jegyzőkönyvébe iktatja.

9. Esperes jelenti, hogy a múlt őszi gyűlésünkről elmaradt lelkészek közül többen szabályszerűen igazolták távollétüket, csak Sarkadi Nagy Antal, Kiss Miklós, Kovács János, Pecsénye András elmaradása nem igazoltatott.

Az elmaradásukat nem igazolt lelkészek szabályrendeletünknek megfelelően 5 kor. biróságban elmarasztaltatnak s ezt az egyházlátogatók fogják beszédni.

10. Czecz András legyesbényei, Csorba Ferenc b.-kereszturi, Karászi Benő kiskövesdi, Móricz István mezőzombori

lelkészek -- miután megválasztatásuk ellen felszólamlással nem éltek --

az esperes az ifju munkatársakat meleg szavakban köszöntötte s az egyházmegye hivatalos állásukban megerősítette.

11. Őszi e. megyei közgyűlésünk intézkedése folytán a kiküldött bizottság a megüresedett papi és világi aljegyzői hivatalra beadott szavazatok beadásának eredményét a következőkben terjeszti az e. megyei közgyűlés elé: papi tanácsbírói hivatalra beadott 55 szavazat, ebből Horváth János 34, Czike Ferenc 7, Farkas Lajos 5, Zitás István 3, Bartha József 3, Kazay Sándor 1, Órás Kálmán 1, Beszterczey Béla 1 szavazatot kapott. A világi aljegyzői hivatalra beadott 55 szavazatból: Vitányi Miklós 18, dr. Szánthó Elek 8, Tárczy Pál 5 szavazatot kapott, 24 szavazat pedig 12 jelölt közt oszlott meg.

Ezeknek alapján közgyűlésünk Horváth János tokaji lelkészt megválasztott papi tanácsbírónak jelentette ki s tudomásul vette, hogy miután a világi aljegyzői hivatalra az általános szavazattöbbséget egy jelölt sem nyert, az esperes új szavazatot rendelt el dr. Vitányi Miklós, dr. Szánthó Elek és dr. Tárczy Pál között, mint a kik a 15 jelölt között legtöbb szavazatot nyertek. Az alsódobszai, hodrogkereszturi, kenézlői, megyaszói semjéni, zemplén-agárdi egyházak szavazata elmaradván, az illetőkön a fenálló gyakorlat szerint kiszabott birság az egyházlátogatók által lesz behajtható.

12. Esperes jelenti, miszerint az ujonnan szavazás alá hocsátott világi aljegyzői állásra beérkezett szavazatok 1908. nov. 19-én a kiküldött bizottság által felbontatván megállapítatott, hogy 58 érvényes szavazat adatott be s ezek a következőleg oszlottak meg: dr. Vitányi Miklósról esett 36, dr. Szánthó Elekre 14, dr. Tárczy Pálra 8 szavazat.

E. m. közgyűlés dr. Vitányi Miklóst megválasztott világi aljegyzőnek jelenti ki. A szavazatot nem adott cigándi, rozványi és hernád-kaki egyházak a szabályrendeletileg megállapított birságban marasztaltnak el, melyet az egyházlátogatók fognak beszédni.

13. Mitrovics Gyula világi főjegyző, Horváth János papi tanácsbíró, dr. Vitányi Miklós világi aljegyző az egyházi törvényeinkben előirt hivatalos esküt — a lelkészi főjegyző előmondása nyomán — ünnepélyesen letévén, s új egyházi hivatalukban az elnökség és az egész közgyűlés által bizalomteljesen üdvözöltetvén,

egyházmegyénk tanácskozó asztalánál tisztí széküket, — az irántuk megnyilvánult kitüntető bizalomnak hálás megköszönése s munkaerejöknek az egyházmegye javára való lelkes felajánlása mellett — azonnal elfoglalták.

14. Kóréh Béla főiskolai senior, Sáfrán Jenő főiskolai alkönyvtárnok segédlelkészek kéri magokat az egyházmegyébe bekebeleztetni.

Egyházmegyénk testvéri szeretettel sorozza be a szép reményeket ígérő ifjakat egyházmegyénk lelkészi testületébe.

15. Nagy Piroska gesztelyi tanítónő, Filepp Sándor ujcsanálosi, Fekete Dezső bodrogszentesi megválasztott tanítók okmányaiknak bemutatása után a hivatalos esküt letették, s majd az elnökség részéről szívélyes szavakkal üdvözöltetvén

hivatalos állásukban megerősítették.

16. Szabó András pácini lakos 2000 koronáról szóló alapítványi levele beérkezett két példányban

ezek közül az egyik példány a karcsai egyház gondjaira bízott; a másik példány az

egyházmegyei levéltárosnak adandó át megörzés végett.

17. F. év jun. hó 8—9-én Miskolcon tartandó egyházkerületi közgyűlésre egyházmegyei képviselőkül kiküldettek:

Bálint Dezső esperes, Kóczán Miklós gondnokhelyettes, Hézsér Emil főjegyző; szavazatöbbséggel megválasztottak, papi részről: Ölbey János, Horváth János rendes-, Zitás Bertalan póttagul; világi részről: Miklós Béla, Buza János, dr. Kovács Gábor rendes, Meczner András póttag.

18. Esperes jelenti, hogy sok rendbeli hivatalos elfoglaltatása miatt a tanügyi bizottság elnökségét — melyet annyi éven át a legnagyobb szeretettel és érdeklődéssel töltött be — most már nem tarthatja meg, felhívja a közgyűlést, hogy ezen állás betöltéséről mai gyűlésünkben intézkedjék.

Közgyűlésünk a legőszintébb elismerését és köszönetét fejezi ki Bálint Dezsőnek a tanügyi bizottság elnökségében eltöltött eredmény- és áldásdús működéséért; bizalmával egyhangulag Bartha József vissi lelkészt keresi meg, a kinek a tanügy érdekében eddig tanusított tevékenysége is kezességet nyújt arra, hogy tanügyünk vezetése továbbra is megbízható kezekbe kerül. Bartha József a bizalmat megköszönve készséggel ajánlotta fel képességeit a tanügy szolgálatára.

19. Őszi e. m. gyűlésünk 38. pontja bizottságot küldött ki az alsódobszai lelkészi jövedelem újabb föl vételére.

Bizottság jelenti, hogy miután az alsódobszai lelkész már nem kívánja a tervbevett újabb föl vételt, a bizottság kimenetele tárgyatlanná vált.

20. Kisgéresből tavaszi e. m. gyűlésünk 63. pontjára befelelőleg lelkész jelenti, hogy az új iskola és tanítói lak építéséhez szükséges előmunkálatok teljesen készen vannak, egyháztanács is letárgyalta, de a munka megkezdését az egyházi közgyűlés makacs ellenállása teszi lehetetlenné.

Egyházmegye a hívek fölvilágosítására s az iskolaépítés ügyének rendezésére bizottságot küld ki, melynek tagjai Bálint Dezső esperes és Ölbey János tanácsbíró, kikhez a megyei Tanfelügyelő úr — kijelentése szerint — szives készséggel csatlakozni hajlandó.

21. Felolvastatván őszi egyh. ker. jegyzőkönyvünknek az egyh. m. számvevőszékek szervezéséről szóló pontjai.

Közgyűlésünk az egyh. ker. szabályrendeletnek megfelelőleg az egyh. megyei számvevőszéket megalakítja, úgy, hogy az elnökségen, pénztárnokon és ügyészen kívül minden egyh. látogatási járásba 1—1 egyházi és 1—1 világi tagot választ és pedig a szentesi járásba Keresztury Józsefet és Tárczy Pált, a cigándi járásba Ölbey Jánost és Miklós Bélát, a sárospataki járásba Bartha József és Buza Jánost, a tállyai járásba Hézszer Emilt és Sebző Gyulát, a megyaszói járásba Zitás Istvánt és dr. Kovács Gábort.

22. Az őszi egyházkerületi gyűlés 68. sz. pontja felolvastatván —

Egyházmegyénk készséggel hívja fel lelkészei és tanítói figyelmét a Hornyánszky-féle „Énekeskönyv“ terjesztésére.

23. Ker. jegyzőkönyvünk 32. pontjában a „Kálvin-alap“ növelésére híván fel az egyházmegyéket,

Egyházmegyei közgyűlés e célra egyszer s mindenkorra 100 koronát szavaz meg s utal ki pénztárából,

24. Egy. kerületünk jegyzőkönyve 97. pontjában fölhívja egyházmegyénket, hogy a pácini ref. iskola megszüntetésével előállott helyzetről, felekezeti érdekeink további biztosításáról a tavaszi ker. gyűlésre adjon tájékoztató felvilágosítást s egyidejűleg az állammal kötött egyezséget vagy jegyzőkönyvet, általában az iskolaügyre, énekvezérségre s az istenitisztelel végzésének a rendes lelkészség felállításáig való rendezésére vonatkozó iratokat szintén terjeszsze fel.

Mindezek elintézésére Pácimba bizottság megy ki, melynek tagjai Bálint Dezső, Ölbey János és Szánthó Elek, kik tájékoztató jelentésüket s ez ügy teljes rendezését föltüntető irataikat a tavaszi egyh. ker. gyűlés elé terjesztendik.

25. Őszi egyházkerületi közgyűlésünk 42. sz. határozatával utasította egyházmegyénket, hogy a részünkre kiutalt közgazgatási államsegély mikénti felhasználása felől tegyünk jelentést.

E. m. közgyűlésünk a múlt év őszén kiküldött bizottság javaslatát elfogadván annak nyomán a következő célokra fordította, illetve kívánja jövőben is felhasználni az államsegélyből részünkre kiutalt 2867 k. 20 fillért: papi főjegyzőnek 150 k., pénztárnoknak 400 k., aljegyzőknek 100 k., hét papi tanácsbíróknak és három jegyzőnek két gyűlésre napidíj (p. 20 k.) 400 k., három egyházkerületi képviselőnek két gyűlésre napidíj (p. 40 k.) 240 k., tanügyi bizottsági elnöknek 50 k., számvevőszéknek (öt járásban p. 20 k.) 100 k., tanácsteremért és kiszolgálásért 67 k. 20 f., két gyűlés alkalmával lelkészeknek és tanító képviselőknek (66) 660 k., öt járásban tíz egyházlátogatónak (p. 60) 300 k., tíz tanügyi bizottsági tagnak (p. 10) 100 k., tíz járásban az iskolalátogatóknak 100 k., kiküldetések alkalmával utiköltségek fedezésére 200 k., összesen 2867 k. 20 f.

26. A sajtóhidvégi lelkész — az egyházlátogatási jegyzőkönyvből kitetszően — azt panaszolta, hogy Sajtóhidvégen a közigazgatási hatóság az 1908. évben dobszó útján egy felhívást tett közvé, a melynek értelmében Szent István napján dolgozni senkinek sem szabad.

Az e. m. közgyűlés felhívja a sajtóhidvégi lelkészt kimerítő jelentéstételre arról, hogy mi indította őt e panasz emelésére, miben lát valamelyes sérelmet és hogy melyik közigazgatási hatóság rendelte el a sérelmesnek állított felhívás közhírré tételét?

27. A perbenyiki lelkész az egyházlátogatóság útján jelentí, hogy a perbenyiki állami iskolánál az egyik tanítói állás még most sincs ref. vallásu tanítóval betöltve, továbbá, hogy Perbenyiken a temető kivilágítása a ref. vallásuak között mind inkább kezd szokássá válni, végül hogy az állami iskolában minden róm. kath. ünnep megünnepeltetvén, ezeken az ünnepeken a ref. gyermekek sem részesülnek oktatásban.

E. m. közgyűlés felkéri az esperes urat, hogy a perbenyiki egyik állami tanítói állásnak a megegyezés értelmében ref. vallásu tanítóval való mielőbbi betöltését az illetékes helyen szorgalmazza, s az eredményről annak idején az e. m. közgyűlésnek jelentést tegyen.

A temető kivilágítását mint a ref. egyház elveivel és szertartásaival meg nem egyező szokást helyteleníti s felhívja a lelkészeket, hogy ennek a szokásnak a kifejlődését megakadályozni s a már kifejlődött eme szokást lehetőleg megszüntetni alkalmas módon igyekezzenek.

Arra, hogy az állami iskolában a róm. kath. ünnepek megünnepeltetnek, az e. m. közgyűlés észrevételt nem tehet, felhívja azonban a perbenyiki lelkészt, hogy gondoskodjék arról, hogy a róm. kath. ünnepek alkalmával a ref. gyermekek a róm. kath. egyház isteni tiszteletein részt ne vegyenek, illetve ily részvételre ne köteleztessenek és ily napokon a ref. vallású gyerme-

kek esetleg megfelelő módon pl. hitoktatással — foglalkoztassanak.

28. Az egyházlátogatóság jelentése szerint Lukán, Tisza-Karádon és Semjénben új anyakönyvek készítenők.

Eme jelentés folytán az e. m. közgyűlés a lukai, tiszakarádi és semjéni egyházakat új anyakönyvek készítésére azzal utasítja, hogy a régi anyakönyvek a polgári év végén zárandók le s ha bekötve nem volnának, bekötetendők, továbbá, hogy a lukai egyház az anyakönyveket az egyházmegye esperesének mielőbb mutassa be.

29. Egyházlátogatóság jelentése szerint a szomatori egyház állapota tarthatatlan.

E. m. közgyűlés a szomatori egyházban évtizedek óta tapasztalt rendetlenségek megszüntetése s az egyháznak a végromlásból való megmentése céljából annak kiderítése végett, hogy a szomatori egyház tarthatatlan állapotának mik az okai, egy bizottságot küld ki, amely bizottságnak feladata leendő a tényállás részletes előadása mellett az őszi egyházmegyei közgyűléshez a további teendőkre nézve indokolt véleményes jelentést tenni s egyelőre gondoskodni arról, hogy a múlt évi őszi e. m. közgyűlési jegyzőkönyv 56. pontjában foglalt határozat végrehajtsék.

E bizottság tagjai: az esperes elnöklete alatt Buza János tanácsbíró s dr. Szánthó Elek e. m. ügyész.

30. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy a szomatori egyház temetőjéről a községi bíró a fakat kivágatta s a községi lakosok között felosztotta.

Ez ügynek a megvizsgálásával az e. m. közgyűlés a fentebb kiküldött bizottságot bizza meg.

31. A *makkos-hotykai* paplak mielőbbi felépítése céljából:

az e. m. közgyűlés felkéri az esperes urat, hogy a szükséges lépéseket tegye meg és a fejleményekről az őszi e. m. gyűlésre tegyen jelentést.

32. Az egyházlátogatóság jelentése szerint a *karcsai* egyháznak 8400 kor. oly tartozása van, amely után 9 százalékos kamatot fizet.

E. m. közgyűlés utasítja a karcsai egyházat eme tartozásának olcsóbb kölcsön felvétele útján leendő mielőbbi rendezésére s arra, hogy ennek megtörténtéről az őszi e. m. közgyűlésre jelentést tegyen.

33. A *taktaharkányi* iskola építésének ügyében a lelkész a vonatkozó egyháztanácsai, egyházközségi közgyűlési, közigazgatási hatósági határozatoknak és a tanfelügyelő átiratának felterjesztése mellett részletes jelentést tesz, amelyből kitűnik, hogy végleges megállapodás létre nem jött és hogy a szerencsi járás főszolgabirája az iskolák megvizsgálására f. évi május hó 3. napjára egy bizottságot küldött ki.

Az e. m. közgyűlés ennek az ügynek megvizsgálására s a további teendők megállapítására *Kóczán Miklós* és *Dr. Kovács Gábor* tanácsbírákat és *Zitás István* e. m. jegyzőt az egyházmegye képviselőjében a vonatkozó iratok kiadása mellett azzal küldi ki, hogy f. évi május hó 3. napján Takta-Harkányban a közigazgatási hatóság által kiküldött bizottsággal lépjenek érintkezésbe s a történetekről az egyházmegye espereséhez a további teendőkre vonatkozóan is véleményes jelentést tegyenek.

Erről az egyházmegyei közgyűlés a szerencsi járás főszolgabiráját 2198/1909. számú végzésére hivatkozással a jegyzőkönyv kivonatának közzélése mellett tudomás vétel és az általa

kiküldött bizottság tudósítása céljából értesíteni rendeli.

34. A *takta-harkányi* egyház lelkésze kéri, hogy a cseleDTVény által csonkult fizetésében kártalaníttassék, továbbá, hogy a lelkészi s tanítói szolgálmányok helyesbi tessenek.

Ennek az ügynek a megvizsgálásával az e. m. közgyűlés véleményes jelentéstétel kötelezettsége mellett a fentebb kiküldött bizottságot bízza meg.

35. A *lukai* s *karcsi* egyházak között a lukai lelkész lakóházának újraépítéséből folyóan a jogviszony megállapítandó.

E. m. közgyűlés felhívja a nevezett egyházakat, hogy az építési költségek mily arányban leendő viselése tárgyában haladéktalanul igyekezzenek megállapodásra jutni s ha ez nem sikerülne, a kérdésnek közigazgatási bírósági úton leendő eldöntése céljából az esperes úrhoz f. évi május hó 20-ig előterjesztést tegyenek.

36. Az esperes jelenti, hogy a hétköznapi isteni tiszteletek nem minden egyházban tartatnak meg.

E. m. közgyűlés a lelkészeket felelősségre vonás terhe alatt felhívja, hogy a már előzően kötelezőnek kimondott hétköznapi isteni tiszteletek tartására nagyobb gondot fordítsanak.

37. Az esperes ama jelentése folytán, hogy a confirmandusok emléklappal csak igen kevés helyen láttatnak el :

az egyházmegyei közgyűlés elrendeli, hogy a confirmandusok minden egyes egyházban emléklappal láttassanak el és ennek ellenőrzését az egyházlátogatók mindenkori köteleességévé teszi.

38. Esperes javasolja, hogy az egyházi nyomtatványok beszerzésére bizottság küldessék ki.

E. m. közgyűlés az esperes úr elnöklete alatt Buza János és Zitás Bertalan tanácsbírákat kéri fel arra, hogy a szükségletnek megfelelő nyomtatványokat saját belátásuk szerint elkészíttessék.

39. A *kistárkányi* lelkész jelenti, hogy az egyháztanács f. évi február 7-én tartott gyűlésen hozott határozatával Gönczi István volt gondnokot 575 kor. 67 fillér el nem számolt összeg megtérítésére kötelezte.

E. m. közgyűlés felhívja a lelkészt, hogy ezen ügy állásáról a megtérítés meg vagy meg nem történtéről az esperes urnak julius 1-ig tegyen jelentést.

40. Az *örösi* lelkész jelenti, hogy az egyháztanács, a lelkészt és tanítót az örösi volt úrbéres gazdaközönsséggel szemben illető követelés behajtása iránt, az egyházlátogatóság ebéli felhívása dacára, nem intézkedett.

E. m. közgyűlés, minthogy ezen ügy elbírálása kizárólag rendes polgári bíróság elé tartozik, utasítja az egyháztanácsot, hogy a lelkész és tanító jogainak rendes polgári bíróság előtt leendő érvényesítése végett bízta meg a lelkész és gondnokot, hogy az egyházmegyei ügyész részére szabályszerű ügyvédi meghatalmazást adjanak.

Amennyiben az egyháztanács ily értelmű határozatot 30 nap alatt nem hozna, már most feljogosítatnak az esperes és egyházmegyei gondnok urak az egyházmegyei ügyész részére e célra szükségelt ügyvédi meghatalmazás kiállítására.

41. A *bodrogkereszturi* egyház s volt lelkésze Hubay József között felmerült vitás pénzügyek rendezésére az esperes

úr által kiküldött Zitás Bertalan e. m. tanácsbíró jelenti, hogy a lelkészi földek bérjovendelméből és más címen illetéktelenül felvett összesen 304 kor. 66 fillér megtérítésére vonatkozóan egyezség jött létre az egyház és Hubay József lelkész között, mely szerint nevezett kötelezte magát ezen összegnek 5 éven át évenkénti egyenlő 60 kor. 34 filléres részletekben leendő megfizetésére s ennek biztosítására megengedte, hogy ezen összeg évente kongruájából a kifizetést eszközlő abauji egyházmegyei esperes által mindaddig visszatartasék és a bodrogkereszturi egyház részére elküldessék, míg e fentebbi illetéktelenül felvett 304 kor. 66 fillér teljesen kifizetve nem lesz.

Jelenti továbbá, hogy ezen összegben felül Hubay József az egyháznak, még ennek tőkepénzéből kölcsönképen felvett 400 koronával is tartózik, mely összeg visszafizetésére vonatkozóan intézkedés nem tétetett.

E. m. közgyűlés a bodrogkereszturi egyház és Hubay József volt lelkésze között ezen 304 kor. 66 fillér illetéktelenül felvett összeg visszafizetésére vonatkozólag létrejött egyezséghez hozzájárul s felkéri esperes urat, hogy ezen jegyzőkönyvi határozat s Hubay József ebbeli engedélyének csatolása mellett, keresse meg az abauji egyházmegye esperesét az iránt, hogy ő a Hubay József lelkész részére fizetendő kongruából 5 éven át évente 60 kor. 94 fillért visszatartani és ezen összeget a bodrogkereszturi ref. egyház részére elküldeni szíveskedjék.

Az egyház tőkepénzéből kölcsönképen felvett 400 korona tekintetében egyház tanács a behajtás végetti intézkedések megtételére hivatik fel,

42. A *nagykövesdi* egyház egy új lelkészlak építése tárgyában az egyházmegye közvetítését kéri.

E. m. közgyűlés e nagykövesdi egyházba Keresztury József e. m. egyházi aljegyzőt küldi ki, a végett, hogy az egyháznak tanácscsal s felvilágosítással szolgáljon.

43. Esperes jelenti, hogy a zemplénagárdi lelkész Leányvár gondozásáért 300 korona fizetést kér.

E. m. közgyűlés, miután tudomása szerint a zemplénagárdi lelkész Leányvár gondozásáért jelenleg 54 kor. fizetést kap, felhívja nevezett lelkészt, hogy díjlevelének egyidejű beküldése mellett tegyen mielőbb jelentést arra nézve, hogy: 1. mi címen tart igényt ezen általa kért 300 kor. fizetésre? 2. a kongrua megállapításánál nem lett-e az ő leányvári egyházbani működése is figyelembe véve?

44. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Tiszaluczon *Sélley András* tanító hivatalos működésének 40-ik évfordulóját ünnepelték meg.

E. m. közgyűlés örömmel veszi a hivek elismerését kifejező ünnepélyt tudomásul s midőn ez alkalomból neki mint az egyház veteményes kertje gondozójának a maga részéről is üdvözlétét fejezi ki — erőt és kitartást kíván továbbra is buzgó és eredménydús munkásságának folytatásához.

45. A *lácái* egyház az építendő új lelkészlak hová leendő elhelyezése tárgyában bizottság kiküldését kérelmezvén

e. m. közgyűlés által Ölbey János tanácsbíró küldetik ki.

46. Az egyházlátogatóság jelentése szerint özv. *Páricsy Józsefné*, a volt cigándi lelkész özvegye, a lelkészi földekhez tartozó s haszonbérbe nem adott 28 hold föld jövedelméből az 1908/1909 kegyévben őt illető rész megállapítását kéri.

Ezen ügy birói útra utaltatott.

47. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy *Sára* leányegyházban a tanító az állami adóval hátralékban van, de kötelezte magát az egyházlátogatóság előtt a hátraléknak 1909. május 1-ig leendő megfizetésére.

Felhivatik a vámosújfalusi lelkész, hogy tegyen mielőbb jelentést arra nézve, hogy a sárai tanító állami adójával nincs-e még hátralékban?

48. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy *Bodrogolasziban* a templom javítása elodázhatlan.

E. m. közgyűlés sajnálattal veszi ezt tudomásul s felhívja az egyháztanácsot a szükséges intézkedések megtételére.

49. Esperes jelenti, hogy a *bodroghalászi* egyház iskoláját államosítani akarja s erre az e. megye jóváhagyását kéri.

E. m. közgyűlés megbotránkozással utasítja vissza ezt az egyháziránti áldozatkészség teljes hiányára valló kérelmet s figyelmeztetni kívánja a bodroghalászi egyházközséget, hogy az iskola államosításával egy olyan tisztán református vallásuak által lakott községben, mint Bodroghalász, mit sem könnyítenének a maguk terhein, mert ez esetben az állam által 5 százalékos iskolai adóval rovatván meg, az iskola építéséről és fenntartásáról ugyanők lennének kötelesek — csakhogy más címen — gondoskodni.

50. A hernádnémetii egyház gondnoka a lelkészi földekből az őszi vetés alá tartozó földek mennyiségének megállapítását kéri.

E. m. közgyűlés a lelkészi díjlevélnek a gondnok kérvényében felhozott pontjai szerint megállapítja, hogy őszi vetés alá a 35 hold szántóföld $\frac{1}{3}$ része tartozik.

51. Olvastatott a nagygyéresi egyháztanácsnak 1908. november 1-én tartott gyűlésén hozott s özv. Hurka Ferencné nagygyéresi lakos által felebbezett határozata: melylyel nevezett, azon kérelmével, hogy a toronyépítési költségből székadó címén reá kivetett összeg fizetése alól felmentessék — elutasította.

Ezen ügy bírói útra utasított.

52. A hernádnémetii egyház az iskolakötelesek nagy számára való tekintetből új tanítói állást kíván szervezni, ehhez az egyház pénztára 100 koronával járúlnának az egyházi főhatóság engedélyét kéri arra nézve, hogy a hiányzó összeg államsegély útján pótolassék ki

Közgyűlésünk régóta sürgette már az új tanítói állás szervezését s ezzel kapcsolatos építkezések teljesítését s miután ezekre nézve a kezdeményező lépés megtéetett, szíves ajánlatával terjeszti fel a hernádnémeti egyház kérvényét a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez a tanítói díjlevelek megerősítése és az egyházi főhatóság engedélyének kieszközlése érdekében.

53. Olvastatik a *nagyrozvági* ref. egyház beadványa, melyben új iskolájának felépítéséhez kéri az egyházmegyei közgyűlés hozzájárulását. A kérvényhez csatolják a presbitérium és az egyházközségi közgyűlések határozatairól szóló jegyzőkönyvi kivonatokat, melyek a költségek fedezéséről is intézkednek, valamint a költségvetést és az államépítészeti hivatal jóváhagyásával ellátott tervrajzokat. Mivel pedig a szükséges fedezet egy összegben nem áll az egyháznak rendelkezésére, az egyházmegye jóváhagyását kéri ahhoz, hogy 5000 korona kölcsönt vehessen fel az egyházkerület pénztárából. A kölcsön tizenkét év alatti törlesztéséről az egyház úgy kíván gondoskodni, hogy a közszükségek fedezésére szolgáló egyházföldeket a hívek ingyen fogják a kölcsön letörlesztéséig ledolgozni. Egyéb közteher kivétele szükségesnek nem mutatkozik, ezt pedig a hívek önként felajánlták,

Egyházmegyei közgyűlésünk meleg elismeréssel fogadja a nagyrozvági egyháznak azt a nemes elhatározását, hogy új és korszerű iskolaépületet emel. Azért erre vonatkozó összes határozatait, a tervrajzot és költségvetést elfogadja és jóváhagyja s ajánlólag terjeszti fel az egyházkerületi kölcsönfelvétele iránti kérését is a jelzett 5000 korona erejéig.

54. Olvastatik özv. Keresztury Zsigmondné folyamodványa, melyben azt kéri, hogy bár a szokásos évi segítséget a múlt évben írásbelileg kérni elmulasztotta, mert az eddigi esperes, néhai Keresztúri József úr, az ő férjének testvére lévén, kérelmét szóbelileg is elfogadta és teljesítette a szokásos 60 korona évi segítséget neki az egyházmegye az 1908 évre utólagosan is kiadni méltóztassék.

A folyamodó kérésére közgyűlésünk utasítja a pénztárnokot, hogy 60 koronát a múlt 1908. évre neki küldjön el. Felhívja azonban ezzel az ügygyel kapcsolatban közgyűlésünk a segítségre igényt tartó özvegyeket, hogy jövőben kérvényeiket mindenkor adják be előzetesen írásbelileg az esperesi hivatalhoz,

55. Olvastatik 43 hernádkaki egyháztag aláírásával ellátott folyamodvány, melyben azt kéri, hogy a hernádkaki lelkészválasztás a nyári lelkészképző vizsgálatok lezártaig elhalasztassék. Kérelmüket azzal okolják meg, hogy közelebb lakó lelkész, vagy segéd lelkész nem hajlandó a lelkészi állást csekély javadalma miatt elfogadni, távolabb lakó lelkész átköltöztetése pedig az egyház szűkös viszonyai miatt a gyülekezetet nagyon megterhelné. A környéken nincs is segédlelkész, aki már választható volna, míg a képesítő vizsgák után bizvást remélik, hogy fog az újonnan képesítettek közt akadni olyan, aki meghívásukat, vagy a választást elfogadja. — De azért is szükséges végül a lelkészválasztás elhalasztása, mert az 1894-ben megállapított lelkészi javadalom időközben 132 koronával csökkent s így a törvényes minimumot nem üti meg s mindezekért halaszthatatlan a lelkészi díjlevél újból való megállapítása.

Minthogy a hernádkaki egyháztagok folyamodványa szerint a lelkészi díjlevél jelentékeny csorbulásáról van szó, amely míg egyrésztől törvénybe ütközik, másrésztől a kongrua ügyét is erősen érinti, a választás megejtése előtt ezt a kérdést kell először alaposan tisztázni. Azért a lelkészi fizetés megállapítása, az eselleg felmerülő kongruaügy tisztázása és így a díjlevél

végleges és hiteles megállapítása céljából Zitás István és Koczán Miklós tagokból álló bizottság küldetik ki. Az esperes úr pedig felkéretik, hogy a bizottság eljárása után a lelkészválasztás meg-ejtése céljából a törvényes intézkedéseket haldéktalanul tegye meg.

56. Közgyűlésünkhöz Bartha József *vissi* ref. lelkész az-zal a kéréssel terjeszti be a presbitérium és az egyházközségi közgyűlés iskola államosítást kérő határozatáról szóló jegyzőkönyvi kivonatokat, hogy ahoz egyházmegyei közgyűlésünk a maga részéről is adja hozzájárulását, azon feltétel kikötése mellett, hogy az állami iskola mindenkori tanítója vagy több tanító kineveztetése esetén annak igazgatótanítója ref. vallású legyen s tiszteletdíj mellett köteleztessék a kántori teendők teljesítésére.

Miután a jelentékeny károktól sújtott gyülekezet olyan nehéz anyagi viszonyok között van, hogy előre látható időn belől iskoláját semmiképen sem erősíthetné meg, továbbá mivel tagjai a politikai községben aránytalan kisebbséget alkotnak, egyházmegyénk a maga részéről is ajánlólag terjeszti fel az egyházkerületi közgyűléshez a *vissi* ref. iskola államosítási ügyét annyival is inkább, mert most alkalma van a ref. egyháznak kikötni állandóan ref tanító alkalmazását s ezzel egyszersmind biztosítani a kántori teendők ellátását; míg ha az állam, iskolánk gyöngeségét látva, a saját kezdeményezésére állítja fel iskoláját, a szerződésben biztosítható mindenféle jogtól elesik az egyház. Azért az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyó határozatának megnyerése esetén felhívja egyházmegyénk a *vissi* egyházat, hogy a zsinati törvények VI. t. c. 8. §-nak szemmel tartásával és jelen felterjesztésök értelmében megszövegezendő szerződés-mintát egyházmegyénkhez kellő időben nyújtsa be.

57. Karászy Benő kiskövesdi ref. lelkész külföldi tanulmányait még egy félévig folytatni óhajtana s ezért közgyűlésünk engedelmét kéri a további kinnmaradáshoz.

Bemutattatván a kiskövesdi presbitérium határozatáról szóló jegyzőkönyvi kivonat, amely szerint a kiskövesdi egyház lelkészének tanulmányai folytatásához szívesen adja beleegyezését, egyházmegyei közgyűlésünk ehhez a maga részéről is szívesen hozzájárul, kötelezván őt a segédlelkéstartás költségeinek fedezésére.

58. Olvastatik a bodrogkeresztúri egyház presbitériumának jegyzőkönyvi kivonata, amely az esperesi hivatalnak a kántori állás betöltését szorgalmazó felhívására ad feleletet. A nevezett presbitérium arra kéri az esperes urat: tekintettel az egyház nehéz helyzetére, ebben az évben ne kívánja még az állás betöltését; vagy ha igen, mivel az erre a célra felhasználható 80 korona kevés, eszközölgjön ki az egyházmegyénél segítséget ennek kellő kiegészítésére.

Egyházmegyénk maga is méltányolja a bodrogkeresztúri egyház jelenlegi nehéz helyzetét, azért a kántori teendők ideiglenes ellátásába ez idő szerint helyenyugszik, de oly formában, hogy erre már most is az ottani ref. vallású állami elemi iskolai igazgató kéressék fel. Ennek sikere érdekében, tiszteletdíjának növelésére az egyháznak a folyó évre 80 korona segélyt ad. A jövőre nézve pedig felhívja közgyűlésünk az egyházat, hogy megfelelő tiszteletdíj biztosításával az ügyet véglegesen rendezze.

59. Tárgyaltatik 9 bodrogmezői egyháztag beadványa, melyben azt panaszolják, hogy az előkönyörgő tanító a neki khártán kívül, de egyezés szerint azon feltétellel átengedett $\frac{1}{4}$ telek föld után az ezzel járó közterheket viselni fogja, az adót sohasem fizeti meg; továbbá a növényektől az orsz. nyugdíjalapra általa beszedett 30 filléretet sem fizeti be s ezért azokat mindig az egyházon hajtják be; továbbá a természetben adott járandóságok a saját többször ismételt kéré-

sére évek óta pénzben fizettető, újabban ismét kéri azoknak természetben való kiszolgáltatását; s végül bár mindezek következtében a díjlevelen lényeges módosulások történtek s így annak újból való felvétele szükségessé vált, sőt egyenesen ennek a kikötésével mentek bele a változtatásokba a hívek is, a khárta újból való felvételét az előkönyörgő tanító minden áron halogatni igyekszik. Azért kéri az egyháztagok, hogy 1. az előkönyörgő tanító a nyugdíj filléreket utólagosan is térítse meg; 2, vagy viselje a használt egynegyed telek után a közterheket, vagy engedtesse át eredeti rendeltetésének megfelelően az egyház közszükségeinek a fedezésére; 3, nyugodjék bele az általa szorgalmazott pénzbeli megváltásba, vagy pályázzék el másuva; 4. a díjlevelét hivatalosan állapíttassék meg.

A királyhelmeci anyagyház lelkésze felhívatik, hogy a felpanaszolt kérdésekben a vizsgálatot szigorúan ejtse meg s annak eredményéről az esperesi hivatalnál a legrövidebb idő alatt pontos és kimerítő jelentést nyújtson be, melyhez az előkönyörgő tanító írásbeli felelete is mellékeltesék.

60. Tárgyalatik a tiszaladányi egyház presbitériumának a határozata, mely szerint az esperes úr azon felhívásának, hogy újabb iskolát építsen, eleget nem tehet, mert ahhoz módja nincs. Két évvel ezelőtt épített második iskolájának költségeiből ugyanis ma is 7147 korona adóssága van. A zsúfolt-ságon pedig egyelőre úgy kíván segíteni, hogy jövőre, ha a szükség úgy kívánja, más vallásu gyermekeket felvenni nem fog.

Egyházmegyei közgyűlésünk méltányolja a tiszaladányi egyház anyagi helyzetének nehézségeit, annyiival is inkább, mert tetemes adóssága épen második iskolájának építéséből származik. Épen azért, főleg mert a kir. tanfelügyelőség is eláll az újabb iskola sürgetésétől, beleegyezését adja abba, hogy vagyoni megerősödéséig harmadik iskolájának felépítését elhalasztja. Igyekezzék azonban az egyház, hogy erőit össze-

szedve, mentől hamarabb hozzá kezdhessen ennek emeléséhez is.

61. Tárgyalatik a zemplénagárdi Barazi S.-féle székper ügye.

Ölbey János és Miklós Béla tanácsbírák küldetnek ki a helyszínére a kérdés mielőbbi eldöntése céljából, azzal a felkéréssel, hogy jelentésüket az esperesi hivatalhoz mielőbb beadják.

62. Esperes jelenti, hogy a pénztárnok bemutatta nála a hátralékok kimutatását.

Közgyűlésünk szigoruan utasítja a pénztárnokot a hátralékok pontos és sürgős behajtására, egyuttal felkéri az esperes urat, hogy az őszi gyűlésünkön a hátralékosok jegyzékét gyűlésünk plénumában mutassa be.

63. Tárgyalatik a tarcali tanítóknak az a panasza, hogy az egyház nem ad nekik a törvény megkívánta kiterjedésű kertet használatra.

Egyházmegyei közgyűlésünk a felvetett kérdésben akként dönt, hogy a két fitanító a Tokaitól hagyományozott egy hold kertnek egy-egy felét, a tanítónő pedig az iskolaudvaron levő kertet minden díj nélkül használhassa, természetesen érintetlenül maradván Károlyi tanítónak 1200 koronás törzsfizetése.

64. A tiszakarádi lelkészi díjlevél az új adózás által teremtett új helyzetnek megfelelően kiállítatván s három példányban beterjesztetvén

megerősítettik, miután a szintén mellékelt régi díjlevéllel összehasonlított és rendben találtatott. Azonban mivel a prezbitérium és a közgyűlés jegyzőkönyvei nem mellékeltek, Fürjész Tamás lelkész felhivatik, hogy az egy-

házkerületi közgyűlés elé terjesztés céljából azokat mielőbb küldje be az esperes úrhoz.

65. Bemutattatik Déry István és neje, Csicseri Ormós Máriának a tiszakarádi ref. egyház javára tett 100 koronás alapítványáról szóló és három példányban szabályszerűen kiállított adománylevele.

Egyházmegyei közgyűlésünk a maga részéről is hálás szívvel mond köszönetet a nemes házaspárnak istennek tetsző szép cselekedetéért. Az adománylevelet helyben hagyja és elfogadja; ehhez képest egy-egy példányt az egyházkerületi, egyházmegyei és egyházi levéltárban rendeli el benyújtani és megőrizni.

66 Tárgyaltatik Gecsey Péter tarcali ref. lelkész káplán tartási kongrua kieszközlése céljából beadott kérvénye.

Köztudomásu dolog, hogy nevezett lelkész magas életkora és teljesen meggyöngült szemei miatt a rendes lelkészi teendők végzésére teljesen alkalmatlan, de köztudomásu az a hosszas és hasznos szolgálat is, mellyel hosszú és áldásos életét egyházának és egyházmegyénknek szentelte. Azért a nagy érdem és a kikerülhetetlen rászorultság egyaránt arra kényszerítő okok, hogy számára állandóan káplánról gondoskodjunk. Azért tisztelettel kéri közgyűlésünk az egyházkerületet, hogy Gecsey Péter tarcali lelkész számára a káplántartási kongruát kieszközölni méltóztassék.

67. Tárgyaltatik számos lukai egyháztag által aláírott folyamodvány, melyben azt kérik, hogy 18 holdon felül a lelkész által használt föld a lelkésztől elvétessék, továbbá hogy a díjlevél újabb megállapítása céljából küldöttség menjen ki Lukára.

Folyamodók mindkét kérésökkel elutasítottak, mert a lelkésztől visszakövetelt földek ha-

szonélvezete jogerős birói végzés alapján is a lelkészt illeti meg, továbbá mert a díjlevél megállapítása, ez idő szerint még épen azért lehetetlen, mivel más ingatlanok tulajdonjoga tárgyában még ma is per folyik.

68. Előterjesztelven a lukai papi lakás renoválásának ügye jelentelik, hogy a költségek fedezése céljából a rendkívüli adó a hivek teherbíró és vagyoni képességekre való minden tekintet nélkül mindenkire egyformán vettettet ki.

Az egyház prezsbiteriuma felhivatik, hogy a zsinati törvényeknek megfelelően a rendkívüli adó is a hivek vagyoni képességének arányában vettessék ki.

69. Esperes óhajának ad kifejezést: kívánatos volna az irni-olvasni nem tudók taníttatásáról gondoskodni.

Közgyűlésünk esperes felhívását magáévá teszi. Tekintettel a bekövetkezendő új képviselőválasztási törvények várható intézkedésére, a mely szerint az irni-olvasni tudás nagy befollyást fog gyakorolni a választók számára, hogy ref. egyházunk lért ne veszítsen, közgyűlésünk kimondja az irni-olvasni nem tudó felnőttek kötelező oktatását a következő módok szerint: 1. minden egyházközségben az irni-olvasni nem tudók száma nyilván tartassék; 2. az egyháztanács gondoskodjék évenként állandó összegről tiszteletdíjúl a tanító számára, kinek ezért kötelességévé tételik, hogy a téli időszakban a lelkész felügyelete mellett a felnőtteket írásra és olvasásra tanítsa; 3. ahol pedig az egyház szegénysége ezt lehetetlenné tenné, egyik évben a lelkész, másiban a tanító felváltva kötelesek a tanítást díjmentesen végezni; 4. azon felnőttekről, akik ezen a tanfolyamon az írást-olvasást elsajátították, jegyzék vezetessék, hogy szükség szerint ez hivatalosan is igazolható legyen; 5. az egyházlátogatóság a felnőttek írás-olvasása

tanításáról közgyűlésünk előtt mindenkor jelentést tegyen.

70. A golopi egyház bemutatja mostan szervezett „Ének-
kar“-ának alapszabályait.

E. m. közgyűlésünk az alapszabály tervezetét azon pótlással hagyja jóvá, hogy „Az ének-
kar elnöke mindig a lelkész“.

71. A sóstófalvi leányegyház azt kérelmezi, hogy romladozó imaházának és iskolájának újraépíthetése céljából engedélyt adjon neki, hogy országos könyöradomány gyűjtés engedélyének kiemelésére végeztetett folyományokból s kérvénye pártolójaként fel a főtit. egyházkerületi közgyűléshez.

Tekintettel a sóstófalvi leányegyház híveinek nagy szegénységére, az egyházmegye engedélyt ad arra, hogy az országos könyöradomány gyűjtés engedélyének megnyerése végeztetett, e tárgyú kérvényeket a belügyminiszter urhoz közvetlenül felterjeszthessék.

72. A mádi egyház engedélyt kér arra, hogy a múlt 1908. évben „Szegényház“ céljaira fel-előpénzezett épület-hányadnak folyó évből árverés alá kerülő többi részletét is megvehesse.

Miután a mádi ref. egyház néhány év előtt legfőképpen azon szempontból adta el a római kath. egyházzal közösen birt „Szegényház“-at, mert az egyház hívei közül nem akadtak olyanok, akik a „Szegényház“-ba lakni mentek volna, közgyűlésünk előnyösebbnek látja azt, ha az egyház a maga szegényein jövőben is oly módon segít, hogy alapítványi jelleggel bíró tőkének kamatjövödelmét a szegényei között kiosztja.

73. A mádi egyház beterjeszti ujonnan szervezett „Énekkar“-ának és mostan megalakult „Ref. Olvasó Kör“-nek alapszabályait.

E. m. közgyűlés mindkét együletet, mint a nép művelődésének és a felekezeti összetartozás és együttérzésnek hatalmas és sok sikert ígérő tényezőit örömmel üdvözli, s úgy az „Énekkar“ nak, mint az „Olvasóegylet“-nek gondosan kidolgozott alapszabályait szívesen erősíti meg, Isten áldását kéri kulturális működésükre,

74. A simai leányegyház bemutatja az építendő tanítói lakás tervrajzát és költségvetését.

Ugy a tervrajz, mint a költségvetés jóváhagyatik azzal az utasítással, hogy az építkezési költségek fedezése céljából kivetendő rendkívüli egyházi adó a szabályszerű eljárás után az esperesi hivatalhoz lesz felterjesztendő, — hatósági megerősítés végett

75. A nagyrosványi egyház beterjeszti 2138 kor. javadalmat feltüntető kántor-tanítói díjlevelét.

Miután ezen díjlevél régibb díjlevéllel szemben 374 korona emelkedést mutat, — közgyűlésünk a díjleveleket jóváhagyja s megerősítés végett a tőtsztt. egyházkerületi közgyűléshez terjeszti fel.

76. E. m. közgyűlésünkől a lácai egyház engedélyt kér arra, hogy 3 taksás belhelyet és a csatornaparton lévő ingatlan tulajdonait, mint a melyek az egyháznak alig jövedelmeznek valamit, egyes birtokos gazdáknak eladhassa, egyházme gyénk 1908. év április 14—15-én tartott közgyűlésének 99. szám alatt jegyzett pontjában az eladáshoz elvileg hozzájárult, azonban utasította az egyház előljáróságát, hogy a megkötendő adásvevési szerződéseket, az egyházi közgyűlés erre vonatkozó határozatát terjessze be az egyházi illetékes hatóságok elé fe-

lülvizsgálás és megerősítés végett. Ezen kötelezettségének az egyház eleget tett.

Közgyűlésünk a maga részéről jóváhagyja a lácai ref. egyháznak Tóth Julianna férjezett Kálmán Istvánnal a lácai 379/4., 377/1. kat. számú 199 □ öl kiterjedésű ingatlannak 417 korona 90 fillér, — a Hatala István és neje Szabó Lidiával a 377/3., 379/2. kat. helyrajzi számú 261 □ öl területű belsőségnek 548 kor. 10 fill., — Szabó János és neje Szalontay Zsuzsánnával a 377/2., 379/3. hrsz. 237 □ öl területű belhelynek 521 kor. 40 fillér, és végül 13 lácai lakosnak a 3068/3. kat. hrsz. 466 □ öl területű, a szerződésben részletezett arányokban és értékben; összesen 1419 kor. vételárban kötött adás-vevési szerződését s megerősítés végett mind a négy rendbeli szerződést a főt. egyházkerületi gyűléshez terjeszti fel.

77. Az erdőbényei egyház beterjeszti Kastély Miklós tanító újonnan kiállított díjlevelét, mely szerint a tanítói javadalom az egyház pénztárából fizetendő száz és a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által 35365/908. sz. a. utalványozott 900 (kilencszáz) korona államsegélyből s megfelelő szintén államsegélyes korpótlékból fog állani

E. m. közgyűlés a beterjesztett díjleveleket az előadott alakban jóváhagyja s megerősítés végett a főtiszt. egyh. kerületi közgyűléshez terjeszti fel.

78. A nagy- és kisorozvágyi egyház beterjeszti az E. T. III. t.-c. 13. §-ának a) és b) pontjában foglalt adókulcs életbe léptetése mellett a termények és szolgáltatmányokra nézve pénzértékre átváltoztatott lelkészi díjlevelet.

Miután a 2856 kor. 35 fillérben megállapított lelkészi díjlevél a régi díjlevéllel értékelése nézve megegyezik, közgyűlésünk azt jóváhagyásával látja el s megerősítés végett a főt. egyházkerületi közgyűléshez terjeszti fel.

79. A tállyai ref. egyház beterjeszti Homoki György tanító nevére kiállított díjleveleket, azon vármegyei határozattal kapcsolatosan, mely szerint a vallás és közokt. miniszterium 1908. év febr. 15-én kelt 123411—1908. számú leiratában évi 1465 koronában állapítván meg — a tállyai ref. tanító törzsfizetés természetével bíró javadalmát, utasította az illetékes iskolaszéket, hogy az 1907. évi XXVII. t.-c. végrehajtási utasítás a 19. §-ának rendelkezése értelmében állítson ki névre szóló díjlevelet 3 példányban, oly módon: hogy a javadalmi jegyzőkönyvben elősorolt összes adatok úgy tételenként, mint pénzbeli érték tekintetében teljesen és szigorú pontossággal megegyezzenek.

Miután ezen újonnan kiállított és a régi díjlevelek között csakis annyi különbség van, hogy az alapítványi tőkék kamatjövödelme alább szállott — egyebekben pedig a réginek másolata — 3 példányban becsatolt díjlevél megerősítési záradékkal való ellátás végett az egyházkerületi közgyűléshez terjesztetik fel.

80. Olvastatott az e. m. számvevőszék 1909. ápr. 26-án tartott ülésének jegyzőkönyve.

Jelen vannak: Bálint Dezső esperes és Buza János tanácsbíró elnöklete alatt Zitás Bertalan pénztárnok, Hézsér Emil, Ölbey János, Bartha József, Keresztúry József, Zitás István járási számvevők, utóbbi úgy is, mint jegyző.

1. p. Az 1908. évi pénztárnoki és dékáni számadások megvizsgálatván

Számvevőszék mindkét számadás minden tételét helyesnek, nyugtákkal igazoltnak találja s Zitás Bertalan egyh. m. pénztárnok s dékánnak a szokásos felmentvényt — elismerésének nyilvánítása mellett — megadja.

Egyh. m. pénztár bevétele volt 8342 K. 07 fill., kiadása 4921 K. 01 fill., így maradvány 3421 K. 06 fill. A kezelése alatt levő tőkék összege 1908 végén 9329 korona 68 fillér.

A dékán az egyházlátogatóságtól átvett 6253 K. 03 fillért, ugyanannyit beküldött rendeltetési helyükre. Az egyházkerületől a papi s tanítói özvegyek és árvák részére átvett 4836 K. 44 fill. s kiosztott 4831 K. így maradvány 5 korona 44 fillér.

2. Az 5 járás számvevője beterjeszti a gondnoki számadások megvizsgálásáról következő jelentését :

I. Szentesi járás.

Szomotor, Bacska, Lelesz, Kiskövesd, Nagykövesd, Nagytárkány, Ágcsernő, Kistárkány, Szentes, Véke, Királyhelmece, Bodrogmező, Berecki, Nagygéres, Leányvár, Agárd számadásai jók.

Vajdácskán 120 kor. magtári tőke, 148 kor. 12 fill. kamat, 16 kor. templom alapra fizetett összeg nincs a gondnoki számadás bevételei közt.

Kisrelesen a hátrálékos kamatok föltüntetve nincsenek. A táblás kimutatás szerint 830 K. 93 fill. kamatbevétel volt s a gondnoki számadás bevételei közt e címen csak 729 korona 94 fillér szerepel.

II. Cigándi járás.

Nagy- és Kisrosvágy, Karos, Karád, Cigánd, Ricse számadása rendben van.

Karcsán magtár van, melyről számadást nem adott. Luka magtári számadásában tetemes a hátrálékos kamattartozás. A kerületi és sárospataki banki tartozások rendetlen fizetése miatt sok a késedelmi kamat, a 10. sz. nyugta másolat nincs hitelesítve. A 19. tételnél feltüntetett 937 kor. 62 fill.ből 197 kor. 10 fill. nincs nyugtával igazolva. Összegezése hibás. Egyházi előljáróság utasítandó e hiányok pótlására, a gondnok pedig mindaddig, míg kiadásait hiteles, elfogadható nyugtákkal nem igazolja, 197 kor. 10 fill.-ben elmarasztalandó.

Örös kiadásai 6. tétele alatt 6 korona van föltüntetve, melyből csak 2 kor. 80 fillért igazol nyugtával. Számadása általában fogyatékos. A 23. 24. 25. tételek alatt jelzett adókról igazolvány hiányzik. A 18. tétel alatt nincs föltüntetve, hogy 570 kor. hátráléka melyik évről, minő építkezésből származik?

Semjénben sok az áldomásozás. Nagyobb takarékoság kívánatos.

Láca számadásához egy nyugtát sem mellékelte. Mindennemű nyugtáit a kör számvevőjéhez őszi gyűlésünkig küldje be.

III. Tállyai járás.

Szerencs, Monok, Golop, Ond, Mád, Tállya, Mezőzombor, Tarcal, Tiszaladány, Csobaj, Báj, Pthrügy, Taktakenéz számadása rendben van

IV. Sárospataki járás.

Sárospatak, Tokaj, Bodrogolaszi, Bodroghalász, Zsadány, Tolcsva, Erdőbénye. O.-Liszka, Erdőhorváti, Bodrogsára, Viss számadása rendben van.

Bodrog-Keresztúr hanyag adófizetése miatt 7 kor. 67 fill. késedelmi kamattal tett felesleges kiadást, 35. sz. a. jegyzett 5 kor. kiadásából csak 1 kor. igazolt nyugtával: 2094 kor. 10 fill. bevételéről egyetlen nyugta sincs, tőkekamat kimutatása nincs.

Kenézlő számadása rendben van, de tőkekamat kimutatást nem adott.

Makkoshotyka számadása a gondnoki napló másolata.

Vámosujfalu számadása rendben van, de tőkekamat kimutatásában 1—7. tételig nem tüntette ki a hátralékos kamatot, kamat befizetést és kamat tartozást.

V. Megyaszói járás.

Ujcsanáros, Sóstófalva, Hernádkak, Gesztely, Berzék, Alsódobsza, Sajóhidvég, Kesznyéten, Tiszalúc, Taktaharkány, Taktaszada számadása kifogástalan.

Megyaszó bevételi s kiadási tételei nyugtákkal igazoltak, — de tőkekamat kimutatása nincs, holott templomalapja van, mert a bevétel 13. pontja szerint e templomalapból a közpénztár 100 kor. kölcsönt vett.

Legyesbényén sincs tőkekamat kimutatás; pedig a bevétel 3. pontja 40 kor kamatjövédelmet mutat, ami azt bizonyítja, hogy tőkénének is kell lenni. Számadása naplómásolat.

Hernádnémeti számadása is csupán naplómásolat. Tételei nyugtákkal igazoltak. Tőkekamat kimutatásában egyetlen kötvény kelte sincs beírva. Van kamathátraléka is; de különösen feltűnő, hogy a haszonbérbe adott egyházi földek 1908. évi haszonbéréből még 74 kor. 60 fill. befizetetlen.

Egyh. megyei közgyűlés eme jelentéseke teljes egészökben elfogadja s a jelzett hiányok pótlására az illető egyházak lelkészét és gondnokát szigoruan utasítja.

81. Ugyancsak a számvevőszék javasolja, hogy a Miklós Béla alap, mely már 1352 kor. 84 fill., megkezdhetné rendeltetésének megfelelően — a papözvegyek segélyezését.

Közgyűlésünk kimondja, hogy mihelyt ez alap tőkéje 1500 kor.-ra nő, azonnal kezdje meg a segélyezést.

82. A hernádnémetii h. lelkész fizetése megállapítására

Kóczán Miklós és Zitás István küldetnek ki.

83. Tárgyalás alá kerülvén Károlyi János tarcali tanító felebbezése a tarcali ref. egyháztanács ama határozatával szemben, mely őt azon kérelmével, hogy az egyháztanácsnak, mint kántortanító hivatalból tagja lehessen, elutasítja amaz indoklással, hogy egyházi törvényünk I. t.-c. 27. §-a értelmében, a hol egy lelkész van, ott a tanítók közül egy választható az egyháztanácsba.

Egyházmegyénk egyháztanács indokolását elfogadja s a felebbezést elutasítja.

84. Sajókesznyéten templomépítési szerződésének és a templomépítéskor megvenni kényszerült mészárszék adásvételi szerződésének megerősítését kéri.

Egyházmegyénk a templomépítési szerződést megerősíti, az adásvételi szerződést pedig az egyházkerülethez pártolólag fölterjeszti.

85. Egyházkerületünk jegyzőkönyve 46. pontjában az egyház fentartási alapok kimutatásának beküldésére kötelezvéen egyházmegyénket —

a megkészített kimutatásnak a tavaszi körületi gyűlés elé terjesztését egyházmegyénk esperese teljesítendi.

86. Miskolczy Endre heterjeszti a bodrogszentesi missiói kör egyházi és vallásos életének minden részletére kiterjedő jelentését s a hívek lelki gondozása érdekében teljesített munkálatairól szóló kimutatásait.

Egyházmegyei közgyűlés örömmel értesül a missiói körzetben lévő református vallásu egyházak példaszerű vallásos buzgóságáról s arról a szorgos gondoskodásról, melylyel a lelkész a híveknek vallásos életéhez tartozó ügyeket ellátja. A jelentés mellékleteivel együtt a főtiszt. egyházkerülethez terjesztetik fel.

87. Verebélyi József a bacskai missiói kör lelkésze heterjeszti jelentését s a missiói körben végzett utazásainak kimutatását.

Közgyűlésünk a beadott iratok alapján tényként megállapítja, hogy a missiói kör lelkésze nagy körültekintéssel végzi sokoldalu és nagy fáradsággal összekötött feladatait. A beadott jelentés és útinapló a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez lesz felterjesztendő.

88. Dr. Szánthó Elek egyházmegyei ügyész azon tapasztalathól kiindulva, hogy lelkészeink jogi ügyekben való tájékozatlansága miatt néha az egyházak anyagi kárt is szenvednek, szives készséggel felajánlja, hogy a lelkészeknek bármely peres vagy perenkívüli jogügyben teljesen díjtalanul szivesen ad felvilágosítást, ha az iránt levélben megkeresik.

Egyházmegyei közgyűlés hálás köszönettel veszi az ügyész szives felajánlkozását s egyházaink közügye érdekében ezt sok jó eredményt ígérőnek tekintvén, felhívja a lelkészek figyelmét arra, hogy egyházaik jogügyi eseteiben előleges tájékozódás végett az ügyészi vélemény kikérni el ne mulasszák.

89. Esperes jelenti, hogy tekintettel azon körülményre, miszerint esperességének 10 hónapja alatt 2708 darab ügyiratot kellett elintéznie, szükségessé vált, hogy oly segédlel-készt alkalmazzon maga mellett, a ki az írásbeli munkák végzésénél is segélyre lehessen.

Közgyűlésünk ismerve azon nagy mértékű elfoglaltatást, melyben esperesünknek bősége van, szükségét látja annak, hogy rajta e tekintetben segítve legyen, azért azzal a kérelemmel keresi meg a főtit. egyházkerületi közgyűlést, hogy hivatkozva az 1898 évi őszi egyházkerületi gyűlés jkvének 63. pontjában foglalt határozatra, mely szószerint ezt mondja: „az alsózempléni egyházmegyében a mindenkori esperes káplántartásra felhatalmaztatik” — méltóztassék kieszközölni a konventtől, hogy Bálint Dezső alsózempléni esperes részére a káplántartási államségély kiutalványoztassék.

90. Olvastatott az „Örhegy“ tanya azon kérése, hogy az egyházmegye csatolja e tanyát a lácai egyházhoz, mivel e tanya politikailag is Lácához tartozik.

Egyházmegye e kérésnek helyt ad s az „Örhegy“ tanyát Agárdtól elszakítva Lácához csatolja.

91. Tárgyaltatott a lukai paplak építési, illetve renoválási ügye. Maguk a lukaiak is elismerik, hogy a paplak renoválása szükséges, hajlandók is elvégezni az építkezést, azonban az építkezési előmunkálatok teljesítése a gyülekezet tagjai között levő egyenetlenség miatt majdnem lehetetlen.

Egyházmegyei közgyűlés nagy sajnálattal veszi tudomásul az egyház békéjének felforgatását; felkéri az esperest, hogy a lukai egyházba személyesen jelenjen meg s az annyira szükséges egyetértést helyreállítani s az építkezési ügyet a lehetőség szerint előbbre vinni, a kedélyeket megnyugtadni legjobb belátása szerint kísérelje meg.

92. Esperes indítványozza, hogy az egyházmegyei perek, jogügyi kérdések elintézésének érdekében szükséges volna, hogy az ügyészi teendőket legalább is két ügyvéd lássa el.

Egyházmegyei közgyűlés az indítványt általános helyesléssel fogadja s dr. Tárczi Pál királyhelmei ügyvédet az egyházmegye ügyészévé egyhangulag megválasztja.

93. Mindezen jegyzőkönyvi pontok az egyházkerületi gyűlésre kiküldött egyházmegyei képviselők által felolvasás után

hitelesítették.

II.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sárospatakon, 1909. évi április hó 27-ik napján, az alsözempléni ref. egyházmegyei bíróság, mint közigazgatási bíróságnak Ölbey János cigándi ref. lelkész elleni ügyben tartott tárgyalásáról.

Jelen voltak: A bíróság részéről Bálint Dezső esperes, a tárgyalást vezető elnök és Kóczán Miklós h. gondnok, Hézser Emil, Horváth János, Zitás Bertalan, Buza János, Debreczeni Bertalan, dr. Kovács Gábor, Nagy Barna egyházmegyei tanácsbírók és dr. Vitányi Miklós világi aljegyző, mint a bíróság jegyzője.

Felek részéről: özv. Páricsy Józsefné szül. Lábos Emilia volt cigándi lelkész özvegye képviseletében, fivére Lábos Béla kir. járásbíró, ki szabályszerű meghatalmazását 8 nap alatt csatolni fogja és Ölbey János cigándi ref. lelkész.

Tárgyalás alatt van özv. Páricsy Józsefné szül. Lábos Emilia volt cigándi lelkész özvegye által Ölbey János cigándi lelkész ellen 616 korona iránt folyamatba tett közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván az V. t.-c. 54. §. értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozatra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset?

Megállapított, hogy a bíróság tagjaira nézve hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset fenn nem forog.

Elnök felhívja a feleket, hogy nincsen e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltégi kifogásuk?

Mindkét fél kijelentette, hogy nincs.

Erre az elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

A bírósági elnök felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk?

Felek a bíróság illetékessége ellen kifogást nem tesznek.

A bíróság elnöke — miután Ölbey János beleegyezett abba, hogy az ügy Lábos Béla, mint özv. Páricsy Józsefné képviselőjével a szabályszerű meghatalmazás utólagos 8 nap alatt leendő becsatolásának feltétele mellett tárgyalassék s ebbe ítélet hozassék, — elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását.

Előadó ismerteti az ügy állását.

Elnök felhívja a jelenlévő feleket, hogy az ügyre vonatkozó állításait és bizonyítékaikat terjesszék elő.

Panaszló képviselője annak kijelentése mellett, hogy az egyházlátogatási jegyzőkönyvbe kérelme tévesen lett felvéve — panaszát következőkben terjeszti elő:

A cigándi ref. lelkész javadalmazása a lakáshoz hozzátartozó kerten és meghatározott tűzifán kívül mint egy 110—120 m. hold tiszta szántóföldből s terményekből és 1000 kor. készpénzből áll. A panaszló férje, mint cigándi ref. lelkész 1907. június havában halt meg. A panaszló özvegyre nézve tehát a csonka év, a melyre az egész fizetés az özvegyet illeti 1908. év április 24-éig, a kegyeleti év pedig, melyben az özvegyet az összes fizetésnek fele illeti, 1908. április 24-től 1909. április 24-ig terjed.

Ezen a kegyeleti éven át az özvegy és a lelkész minden egyéb fizetésre nézve megállapodtak, illetve a szabályrendelet értelmében jártak el.

A 110—120 m. hold földből 28 hold földet az elhunyt lelkész, majd utánna az özvegy természetben használt. A többi bérbe volt. Jenleg is bérbe van adva holdanként 44 koronáért. A bérösszegnek al. felét panaszló özvegy a kegyeleti évben teljes összegében megkapta, azonban a bérbe nem adott 28 m. hold földből a kegyeleti év folyamán semmit sem használt.

Minthogy tehát a lelkészi jövedelem megosztása tárgyában az 1890. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésen 32. pont alatt hozott szabályrendelet értelmében a lelkész özvegyét, — a kegyév jövedelmének fele illeti meg s minthogy a kérdéses bérbe nem adott 28 hold föld, kivétel nélkül szántóföld, mely ugarrendszer nélkül használtatik, ennek felét 14 holdat használni jogában állott volna azt az 1908. évben őszi-vel bevethette volna, így ezen 28 hold föld jövedelme felének élvezésétől elesett — kéri a nagytiszteletű egyházmegyei bíróságot, hogy Ölbey János cigándi ref. lelkész panaszlottat 28 hold föld fele jövedelme vagyis — amennyiben az összes papi földek holdanként 44 koronáért vannak haszonbérbe adva — 616 korona megfizetésére kötelezze.

Panaszlott, bár valóknak ismeri be a panaszló által előadott tényállásokat, kéri őt kérelmévet elutasítani, mert a gyakorlat szerint a föl-

dek $\frac{1}{3}$ -ad résznek a jövedelme, illetheti az özvegy lelkészniét ő tehát legrosszabb esetben $9\frac{1}{3}$ -ad hold jövedelmének megfizetésére lenne kötelezhető.

Felek, minthogy fentebbiek szerint közöttük a tényállás nem vitás, minden további eljárás nélkül kérik az ügynek ítélettel leendő eldöntését.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság által szótöbbséggel hozott következő

ítéletet.

Az alsózempléni ref. egyházmegye közigazgatási bírósága panaszló kérelmének helyt ad s Ölbey János cigándi ref. lelkészt arra kötelezi, hogy özv. Páricsyné szül. Lábos Emilia cigándi özvegy lelkészének 616 korona tőkét 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe alatt fizessen meg.

Indokok :

Panaszos, mint az 1907. júniusban elhunyt Páricsy József volt cigándi lelkész özvegye azt adta elő, hogy Ölbey János jelenlegi cigándi lelkész dacára annak, hogy az 1908. április 24-től 1909. április 24-ig terjedő kegyév összes jövedelmén és így a haszonbérbe adott földek után járó haszonbér összegén is a jövedelem elosztása tárgyában hozott szabályrendelet értelmében fele-lelérész arányban osztoztak meg; a papi földekből haszonbérbe nem adott 28 m. hold földnek a kegyévben való használatától őt kizárta, azt egészben használta, holott pedig neki ezen 28 hold ugarrendszer nélkül művelt tiszta szántóföldnek felét, 14 holdat az 1908. évben őszi vetéssel bevetni s azt az 1909. évben learatni jogában állott volna.

Minthogy ekként a haszonbérbe nem adott 28 hold szántóföld jövedelmének felerészétől elesett, tekintettel arra, hogy a papi földek holdanként 44 koronáért vannak haszonbérbe adva, kérte, hogy panaszló a 14 hold föld jövedelme fejében holdanként 44 korona haszonbért véve alapul 616 korona tőke megfizetésére köteleztessék.

Panaszlott kérte panaszost ezen kérésével elutasítani, mert bár a panaszos által felhozott tényállítások valóságát maga is beismeri, állítása szerint a gyakorlat és szokás értelmében a földek $\frac{1}{3}$ -ad része vagyis jelen esetben $9\frac{1}{3}$ -ad holdföld tartozik őszi vetés alá és csak ennek jövedelme illetheti ekként az özvegy lelkészniét.

Nem vitás tehát a felek között, hogy panaszost férjének, mint cigándi lelkésznek 1907. év júniusban történt elhunytá folytán az 1890. évi

tavaszi egyházkerületi közgyűlés 38. pontja alatt a jövedelem elosztása tárgyában hozott s jelenleg is érvényben levő szabályrendelet 3. §. értelmében az 1908. április 24-től 1909. április 24-ig terjedő kegyévre a kegyév jövedelmének fele illeti meg s az sem vitás, hogy felek a panasz tárgyát képező 28 holdföld jövedelmét kivéve az összes jövedelem um. készpénzfizetés, tűzifa, haszonbérbe adott földek bérjövödelmén a hivatkozott szabályrendelet értelmében fele-felerész arányban már meg is osztottak.

Az sem vitás továbbá a felek között, hogy a haszonbérbe nem adott 28 holdföld tiszta szántóföld s ugarrendszer nélkül műveltetik rendkívüli termékenysége miatt és hogy annak jövedelméből a kegyévben a panaszos mit sem kapott, a földből mit sem használt s hogy a többi papi földek bérjövödelme holdanként 44 koronát tesz ki.

Mindezen nem vitás körülményeknek való tényekként lett elfogadása után a bíróság azok alapján panaszlottat a hivatkozott szabályrendelet helyes értelmezése szerint a haszonbérbe nem adott 28 hold felerésze vagyis 14 hold földnek a kegyévre eső jövedelme fejében a többi papi földekre eső 44 korona holdankénti bérösszeghez képest 616 korona megfizetésére kötelezte.

Panaszlott azon kifogása, hogy panaszost legfeljebb a 28 hold földnek $\frac{1}{3}$ -ada, mint őszi vetés alá tartozó földnek jövedelme illetheti csak, nem állhat fenn;

mert tényként állapítottatott meg, hogy a földek Cigánd községben általában, de a kérdés tárgyát képező 28 hold föld különösen ugarrendszer nélkül műveltetik és ekként azokból az 1908. év őszi vetés nem $\frac{1}{3}$ -ad hold, hanem 14 hold lett volna bevethető;

a hivatkozott szabályrendelet 3. §-a szerint pedig a folyó egyházi évben elvetett azonban, a következő évben learatandó őszi vetés azon év jövedelmét képezi, amelyben elvetetett.

Ha tehát helyt fogna is panaszlott azon kifogása, hogy gyakorlat szerint a földeknek csak $\frac{1}{3}$ -ad része tartoznék őszi vetés alá;

kétségtelen, hogy az a gyakorlat csak az ingatlanok használati módjára vonatkozhatik és nem jelentheti azt, hogy az özvegyet is csak a jövedelem $\frac{1}{3}$ -ad része illeti;

mert a gyakorlat a vonatkozó szabályrendelet 3. §-ában foglalt ama rendelkezést, hogy a lelkész özvegyét a kegyév jövedelmének fele illeti, —a lelkész javára — ki fentebbi állítólagos gyakorlat szerint a jövedelemnek $\frac{2}{3}$ -ad részét élvezné, nem másíthatja.

Mindezek alapján panaszos kérelmének helyt adni s panaszlottat a rendelkező részben meghatározott összeg fizetésére kötelezni kellett.

Az elnök konstatálja, hogy az ítélet kihirdetésénél az érdekelt felek közül csupán a panaszos képviselője volt jelen. Ezután elnök felhívta panaszos jelenlévő képviselőjét az iránt való nyilatkozat tételre, hogy megnyugszik-e az ítéletben vagy pedig fellebbez?

Panaszos képviselője kijelentette, hogy ő az ítéletben tisztelettel megnyugszik.

Ezután a bíróság elnöke elrendelte, hogy az ítélet kihirdetésénél jelen nem volt panaszlottnak az ítélet hiteles kiadmánya kézbesítették.

Kmf.

BÁLINT DEZSŐ
egyházi elnök.

KÓCZÁN MIKLÓS
világi elnök.

DR. VITÁNYI MIKLÓS
jegyzőkönyvvezető.

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sárospatakon, 1909. április 27-ik napján, az alsózempléni ref. egyházmegyei bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak, Tóth Józsi László királyhelmeci lakosnak a királyhelmeci egyháztanács, mint közigazgatási I-ső foku bíróságnak 1908. nov. 20-án hozott ítélete ellen beadott felebbezése ügyében tartott tárgyalásáról.

Jelen voltak a bíróság részéről Bálint Dezső esperes, Kóczán Miklós h. egyházmegyei gondnok, bírósági elnökök, ez utóbbi ugy is, mint tárgyalást vezető elnök.

Gecsey Péter, Horvát János, Zitás Bertalan, Kovács Gábor, Debreczeni Bertalan egyházmegyei tanácsbírák.

Keresztury József egyh. m. aljegyző, mint a bíróság jegyzője. Felek részéről megjelent Tóth Józsi László. A bíróság megállapította, hogy a tárgyalásra kerülő ügy kellően előkészítve és a tényállás minden részletében felderítve van, annak megtartását elhatározza.

Tárgyalás alatt van Tóth Józsi László templomszék felebbezési ügye.

Elnök az ülést megnyitván, felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozatra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve érdekeltégi eset. Miután ily eset nem forog fenn, az elnökség megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

A bíróság megállapítja, hogy az érdekelték megidéztek.

A bíróság elnöke ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását.

Ölbey János előadó írásbeli jegyzetei alapján Keresztury József aljegyző a következőkben ismerteti az ügy állását: id. Tóth Józsi András második feleségével való házassága után megvette e feleségével együtt a 3-ik templomi széket. Előregedvén, előbb Tóth Józsi László, második házasságából született fiával együtt lakott, ki őt gondozta. Miután e fiu, t. i. Tóth Józsi László pénzszerzés céljából Amerikába ment, az atya, t. i. id. Tóth Józsi András első házasságából származott fiához, illetve annak családjához költözött, akik aztán haláláig gondozták őt. Ezért hálából 3-ik széki templomszék jogát első házasságából született fiának, ifj. Tóth Józsi Andrásnak kiskoru fiára Andrásra hagyta, melőzve második házasságából származott, amikor a kérdéses széket vette, fiát Tót Józsi Lászlót. E végrendekezést csak tanuk igazolják, habár írásbeli végrendeletet is hagyott s ebben székjogáról nem tesz említést. Sőt a végrendeletet író igazolja írásban, hogy a végrendekezés alkalmával erről a székhagyományozásról szó sem volt.

Presbytérium a 3-ik széket nem Tót Józsi Lászlónak, hanem id. Tót Józsi András első házasságából származott fia, ifj. Tót Józsi András kiskoru fiának Andrásnak ítélte oda, s e székbe kiskoru Tót Józsi András szüleit, mint törvényes gyámokat helyezi be. — Személyesen is megjelent Tót Józsi László e presbyteri határozatot írásban beadott felebbezését élőszóval is megismétli.

Elnök a tárgyalást berekeszti, és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak szavazattöbbséggel hozott

ítéletét.

Presbytérium ítéletét megváltoztatja. Kiskoru Tót Józsi András, illetve ennek törvényes gyámjait megfosztja a 3-ik szék birtoklásától, s e 3-ik székjogot Tót Józsi Lászlónak ítéli oda.

Indokok.

Tót Józsi András szabályszerű írásbeli végrendekezése beigazoltott, de abban arról egyáltalán nem rendelkezett, hogy a templomszékhez való szerzett jogát kire hagyományozza. Igaz ugyan, hogy tanuk igazolják azt, miszerint a végrendekező egyik-másik előtt kijelentette, hogy a templomszéket unokája részére hagyja, arra az unokájára, ki első házasságából született gyermekének volt a fia. Ha ezen rendelkezés érvényességét el lehetne is fogadni az unokát illetőleg, ámde a presbytérium nincs felhatalmazva jog átruházásra és arra, hogy a kiskoru Tót Józsi András feltételeesen megillető templomszék használati

jogát annak törvényes gyámjára ruházza át, mivel a hagyományilag ily módon szerzett jog a személy-jog tulajdonságával bir, melyet nem egy harmadik személy vagy jogi testület, hanem maga az illető érdekelt ruházhat át másra — feltéve, ha önrendelkezési joggal bir, már pedig a jelen esetben egy kiskoru iskolás fiu állítólagosan örökölt jogáról van szó.

Beigazolt tény azonban az, hogy hagyományozó a templomszéket második házassága után feleségével együttesen vásárolta meg, így tehát ez a szék-jog a közös szerzemény tulajdonságával bir, mint ilyen az apáról és anyáról egyenesen leszármazott fiut illeti meg, és így nem tarthat rá igényt — mindaddig, míg csak ez él — az a féltestvér vagy annak leszármazottja, aki az első házasságából közös apától, de más anyától született.

Mindezen körülményeknek mérlegelésével a templomi szék használati jogát Tót Józsi Lászlónak, mint a hagyományozó egyenesen leszármazott örökösének kellett oda itélni.

Tárgyalást vezető elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél az érdekelt felek közül csupán Tót Józsi László felebbező fél jelent meg, mire az elnök felhívta a panaszoszt az iránt való nyilatkozattételre, hogy megnyugszik-e az ítéletben vagy felebbezéssel él? Panaszosz megnyugvását jelentette ki.

Ezután a bíróság elnöke a tárgyalást berekesztettnek jelentette ki.

Kmf.

BÁLINT DEZSŐ
egyházi elnök.

KÓCZÁN MIKLÓS
világi elnökhelyettes.

KERESZTURY JÓZSEF
jegyzőkönyvvezető.

III.

Időszaki tanács megalakítása.

Jelen vannak: Bálint Dezső esperes és Kóczán Miklós gondnok-helyettes elnöklete alatt Buza János, Debreczeni Bertalan, dr. Kovács Gábor, Zitás Bertalan, Horváth János tanácsbírák, Hézszer Emil, mint a bíróság jegyzője.

Elnökség felhívja a bíróságot arra, hogy az időszaki bíróság két tagjára nézve a h.-németii lelkészválasztási ügyben az V. t.-c. 49. § c. pontjában felsorolt érdekeltségi eset állott elő, így e választási ügyben elrendelt bírósági eljárásban sem Hézszer Emil, sem Zitás Bertalan érdekeltségüknél fogva nem vehetnek részt, miért is szükségessé vált,

hogy az 1908. évi szept. hó 3-án tartott bírósági ülésben megalkotott időszaki tanács összes tagjai bírósági jogainak érintése nélkül kizárólag a hernádnémetii lelkészválasztási esetben való ítélkezésre két bírósági tag választassék.

A bíróság tagjaiul megválasztattak Gecsey Péter és Horváth János papi tanácsbírák, a többi bírák az időszaki tanács érdektelen tagjai lesznek.

Kelt Sárospatakon, 1909. ápril 27.

BÁLINT DEZSŐ

papi elnök.

KÓCZÁN MIKLÓS

világi elnök.

HÉZSER EMIL

a bíróság jegyzője.

JEGYEZTÉK :

Hézszer Emil papi főjegyző: 1—18, 25, 52, 70—79, 86—89, 92, 93 III. számú bírósági jegyzőkönyv.

Dr. Mitrovics Gyula világi főjegyző: 53—69.

Lábos Béla világi aljegyző: 26—37.

Zitás István papi aljegyző: 19—24, 80—85

Keresztury József papi aljegyző: 90, 91. II. sz. bir. ítélet.

Dr. Vitányi Miklós világi aljegyző: 38—51. I. sz. bir. ítélet.

TARTALOM MUTATÓ.

I.

Közgyűlési ügyek.

1. Elnök a gyűlést megnyitja.
2. Meczner Béla gondnok helyettesítése.
3. Gyűlés tagok igazolása.
4. Egyházak képviselőinek igazolása.
5. Meczner Béla gondnokhoz intézett üdvözlő felirat.
6. Esperes múlt évről szóló jelentése.
7. Vitányi Bertalan e. megyei ügyész emlékezete.
8. Buda János lelkész halála.
9. A múlt gyűlésről elmaradtak 5 kor. birságot fizetnek.
10. Lelkészek beerősítése.
11. Jelentés a papi tanácsbíró választásáról.
12. Jelentés a világi aljegyző megválasztásáról.
13. Dr. Mitrovits Gy., Dr. Vitányi M., Horváth J. az esküt leteszik.
14. Kóréh Béla, Sáfrán Jenő s. lelkészek bekebeleztetnek.
15. Tanítók beerősítetnek.
16. Szabó A. pácini lakos 2000 kor. alapítvány levele.
17. Egyházkerületi képviselők megválasztattak.
18. Bartha József tanügyi bizottság elnökévé választott.
19. A dobszai lelkész jövedelmét nem kívánja felvételni.
20. Kisgéresbe bizottság megy ki.
21. Számvevőszék 5 világi taggal egészített ki.
22. A Hornyánszky-féle énekeskönyv ajánlatik.
23. Kálvin-alapra a megyei pénztár 100 koronát ad
24. Pácimba Bálint D., Ölbey J., Szánthó E. megy ki.
25. Közigazgatási államsegély mikénti felosztása.
26. Sajóhidvégi lelkész jelentés tételre hivatik fel.
27. Perbenyiki iskola ügyekben intézkedés.
28. Luka, Karád, Semjén új anyakönyveket készíttessen

29. Szomotori ügyek rendezésére bizottság megy ki.
30. Szomotori faügy megvizsgálandó.
31. Makkos-hotyukai paplak felépítendő.
32. Karcsa olcsóbb kölcsönt vegyen fel.
33. A t.-harkányi iskola ügyben Kóczán M., Kovács G., Zitás I. megy ki.
34. A t.-harkányi szolgálmányok helyesbítéseit bizottság megvizsgálja.
35. Luka és Karos jogviszonyát egymásközt rendezze.
36. Köznapi isteni tiszteletek megtartandók.
37. Konfirmációi emléklapok kötelező használata elrendeltetik.
38. Egyházi nyomtatványok készíttendők
39. Kistárkányi gondnok 575 koronával nem számolt el.
40. Örösi egyház állítson ki meghatalmazást az ügyész részére.
41. B.-kereszturi vítés pénzügyek rendezése.
42. Nagykövesdre Keresztury József küldetik ki.
43. A z.-agárdi lelkész adjon be jelentést.
44. Sélley András 40 éves tanftót üdvözlí az e. megye.
45. Lácára Ölbey János megy ki.
46. Özv Páricsyné követelése birói útra tereltetik.
47. Vámosujfalusi lelkész a sárai tanító adójáról jelentést adjon.
48. B.-olaszi javíttassa ki templomát.
49. B.-halászi iskola államosítása nem engedélyeztetett.
50. Hurka F. felebbezése birói utra utaltatott.
51. H.-németiben őszi vetés alá 35 hold föld tartozík.
52. H.-németii tanítói új díjlevél jóváhagyatott.
53. N.-rozsványi egyház 5000 korona kölcsöne engedélyeztetett.
54. Keresztury Zsigmondné a mult évre segély gyanánt 60 koronát kap.
55. H.-laki díjlevél ügyében Kóczán M., Zitás I. mennek ki.
56. Vissi iskola államosításához az e. megye hozzájárul.
57. Karászy Benő egy félévre engedélyt kap külföldi utra.
58. B.-kereszturi énekvezérnek f. évre az e. megye pénztára 80 koronát fizet.
59. H.-helmei lelkész adjon jelentést a b.-mezői ügyekről.
60. T.-ladány az iskola felépítésére halasztást kap.
61. Z.-agárdi székerbe Ölbey J. és Miklós B. mennek ki.
62. A gyámintézeti hátralékok behajtandók.
63. A tarcali tanítók kertet kapnak.
64. T.-karádi lelkészi díjlevél megerősíttetett.
65. Déry István 1000 korona alapítvány levele jóváhagyatott.

66. Gecsey Péter káplántartás kongruára ajánlatott.
67. Lukaiak kérelme a papi föld elvétele tárgyában elutasított.
68. Lukaiak a rendkívüli adót vagyoni arányban vetessék ki.
69. Intézkedés a felnőtt analfabéták tanításáról.
70. A golopi ref. »Énekkar« alapszabályai megerősítettet.
71. Sóstófalva engedélyt kér országos könyöradomány gyűjtésére.
72. A mádi »Szegényház alap« nem használható fel más célra.
73. A mádi »Ref. olvasóköri« és »Énekkar« alapszabályai megerősítettnek.
74. A szinai tanítói lak tervrajza jóváhagyatott.
75. A nagyrozvágyi kántor-tanítói díjlevél jóváhagyatott.
76. A lácai 4 rendbeli adás-vevési szerződés a kerülethez terjesztetik fel.
77. Az erdőbényei tanító díjlevele jóváhagyatott.
78. A nagyrozvágyi papi új tanítói díjlevél jóváhagyatott.
79. Homoky György névre szóló díjlevele jóváhagyatott.
80. Számvevőszék jelentése.
81. Miklós Béla-alap 1500 koronáig kamatoztatandó.
82. A h.-németii h. lelkész fizetési ügyét bizottság rendezi.
83. Károlyi János felebbezése elutasított.
84. Sajókesznyéten templom építési szerződése és adás-vételi szerződése jóváhagyatott.
85. Az egyház fentartási alapokról az esperes tesz jelentést.
86. Miskolczi Endre missiói jelentése.
87. Verebélyi József missiói jelentése.
88. Dr. Szánthó Ede ügyész jogügyi esetekben felvilágosítást ad.
89. Esperes káplántartási kongruáraajánlatok.
90. »Orhegy« tanya Lácához csatoltatott.
91. Lukai paplak építkezési ügyében esperes járjon el.
92. Dr. Tárczy Pál egyházmegyei ügyészsze választatott.
93. Jegyzőkönyv hitelesített.

II.

Bírósági ügyek.

1. Özv. Páricsy Józsefné és Ölbey János közt felmerült vítás ügy a papi föld haszonélvezetéről.
2. Ióth Józsi László felebbezése templomi szék ügyben.
3. Ideiglenes időszaki bíróság választása.

N É V M U T A T Ó.

- Alsódobsza 19.
Bálint Dezső 1, 6, 17, 20, 24, 38, 85, 89, 91.
Bodrogolaszi 48.
Bodroghalász 49.
Bodrogkeresztur 41, 58.
Bartha József 18, 21.
Buza János 17, 21, 29, 30, 38.
Czecz András 10.
Csorba György 10.
Déry István 65.
Erdőbényei egyház 77.
Filep Sándor 15.
Fekete Dezső 15.
Gecsey Péter 66.
Golopi egyház 70.
Hernádkaki egyház 55.
Hernádnémetii egyház 50, 52, 82.
Hézsér Emil 17, 21.
Horváth János 11, 13, 17.
Hubay József 41.
Hurka Ferenc 51.
Karászi Benő 10, 57.
Kóczán Miklós 2, 17, 33, 34, 35.
Kóréh Béla 14.
Kovács Gábor dr. 17, 33, 34.
Kisgéresi egyház 20.
Keresztury József 21, 42.
Keresztury Zsigmondné 54.
Karádi egyház 28, 64, 65.
Karcasai egyház 32.
Karosi egyház 35.
Kistárkányi egyház 39.
Királyhelmece 59.

- Lelkészeket általában 3, 6, 9, 22, 36, 37, 38, 69, 80, 88.
 Lácai egyház 45, 76, 90.
 Lukai egyház 28, 35, 67, 68, 91.
 Mádi egyház 72, 73.
 Miskolczy Endre 86.
 Makkoshotyka 31.
 Meczner Béla 2, 5.
 Meczner András 17.
 Miklós Béla 17, 21, 61.
 Mitrovics Gyula dr. 13.
 Móricz István 10.
 Nagykövesdi egyház 52.
 Nagyrozvági egyház 53, 75, 78.
 Nagy Piroska 15.
 Ölbey János 17, 20, 21, 24, 45, 46, 61.
 Örösi egyház 40.
 Pácini egyház 16, 24.
 Perbenyiki egyház 27.
 Páricsy Józsefné 46.
 Sajókesznyéteni egyház 84.
 Simai egyház 44.
 Sóstófalvi egyház 71.
 Sélley András 44.
 Sáfrán Jenő 14
 Sebeő Gyula 21.
 Sajóhidvégi egyház 26.
 Semjéni egyház 28.
 Szánthó Elek dr. 24, 29, 30, 88
 Szomotori egyház 29, 30.
 Tállyai egyház 79.
 Tarcali egyház 63, 83.
 Tiszaladányi egyház 60
 Tárczy Pál 21, 92.
 Taktaharkányi egyház 33, 34.
 Vámosujfalusi egyház 47.
 Vissi egyház 56.
 Verebélyi József 87.
 Vitányi Miklós dr. 7, 12, 13.
 Zemplénagárdi egyház 43, 61.
 Zitás Bertalan 58, 62, 80, 81.
 Zitás István 33, 34, 55.